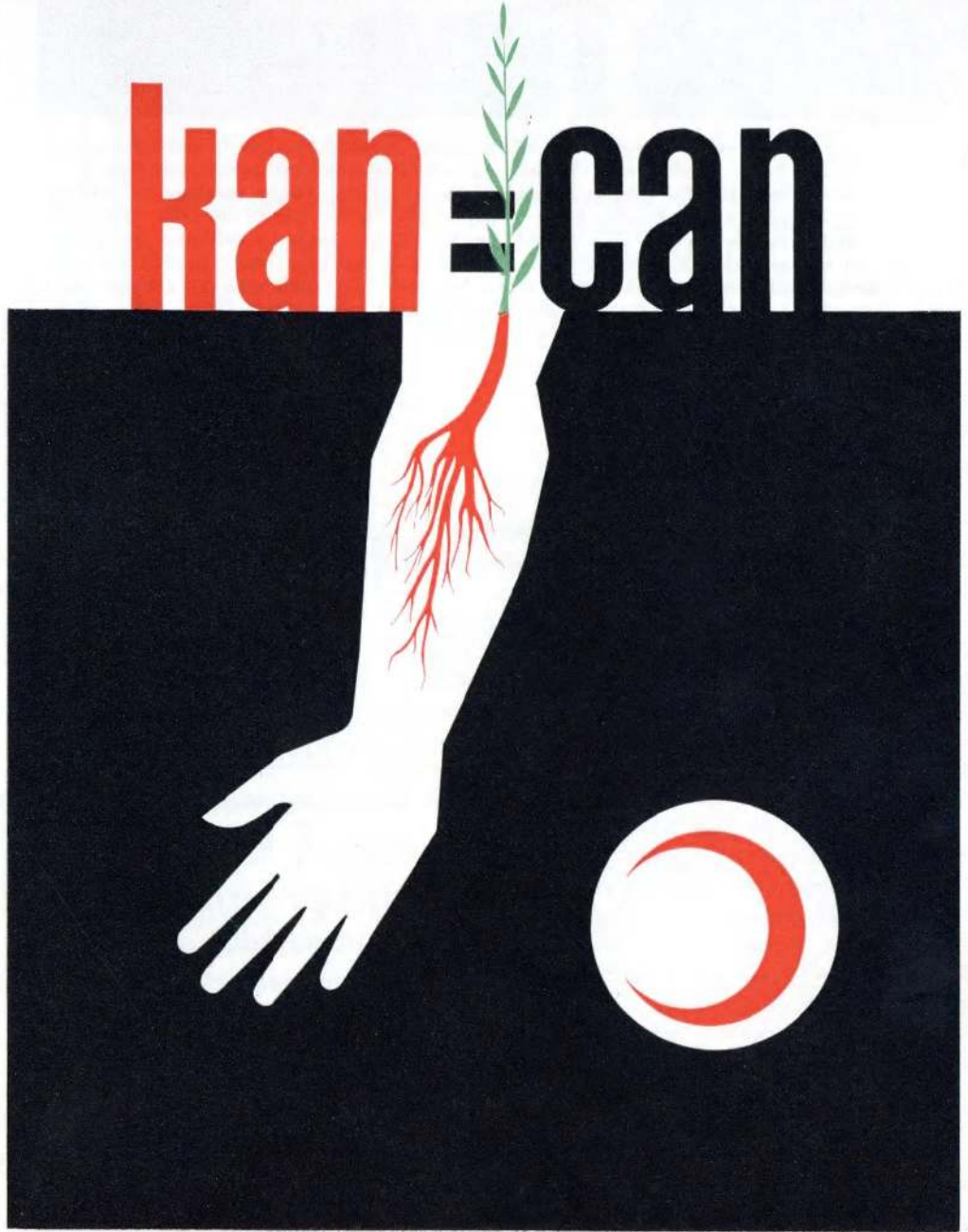

KIZILAY DERGİSİ

kan = can

YIL: 2 / SAYI: 15 / TEMMUZ 1964

Sivas 5. Zırhlı Er Eğitim Merkezi subay, assubay ve erleri, kendilerini Mayıs ayı içinde ziyaret eden Kızılay Ankara Kan Merkezi gezici ekibi ve mavi meleklerine 850 şişe kan bağışında bulunmuşlardır. Diğer taraftan Hataydaki 121. Jandarma Er Okulu Alayı subay, assubay ve erleri de 1400 şişe kan bağışlamışlardır. Yukarıki resimde, bu birliğimize mensup erlerden bir grupu kan bağışından sonra görüyorsunuz. Aşağıda da bu kan bağışi kabulü ziyaretine katılan mavi meleklerden Tansim Pulata, 121. Jandarma Er Okulu Alayı erlerinden biri tarafından gönderilen şiiri yayınlıyoruz. Şiir, cidden içten duyduğun ince bir ifadesidir.

Mavi Melekler'e

Hudûd-u havsâla, âciz idrakten,
Mâvi meleklerin, ferâgatini.
Özünü adamış, candan yürekten,
Kutlarım hepsinin, asâletini.

Ellerinde onar, yaralı ten'ler,
Bulur zindeliği, gücü yitenler
Fedâ etmek için düşünmez onlar,
Gerekirse, can ve hürriyetini.

Bu ulvî emelle, imgelerinde,
Didinip dururlar, vatan kalbinde,
Nasıl çalışmazlar, huşû içinde,
Bilmişler, bu işin kutsiyetini.

KIZILAY DERGİSİ

SAHİBİ : Türkiye Kızılay Derneği adına Genel Başkan Dr. FİKRET PAMİR
NEŞRİYAT KOMİTESİ : Adnan ÖZTRAK, Babür ARDAHAN, Nihat AŞAR, S. Orhan ÇAĞDAŞ, Selma TÜKEL

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : Nihat AŞAR

TEKNİK SEKRETER : Seyfeddin Orhan ÇAĞDAŞ

Dizildiği ve basıldığı yer : AJANS - TÜRK MATBAASI / ANKARA

Dergimizin yıllık abone bedeli 60 liradır. İlanlar özel tarifeye tâbidir. İsteyenlere tarife gönderilir.

Daha az muhtarip bir insan, daha insan bir dünya yolunda kendi çapında büyük sorumluluklar taşıyan tarihi varlığımız Kızılay, bugün, bu maksada müteveccih faaliyetlerin bir diğer yönü ile huzurunuzda bulunmaktadır.

Milletlerin gerek kendi huzur ve

de yarınki hem gönüllü ordusu, hem milletin yapıcı ve yaratıcılarını kendi çatısı altında ve havası içinde yoğunlaştırmak emelinde ve yolundadır. İşte açılış vesilesiyle birlikte bulunduğu bu kamp, bu gayrete yönelmiş vasıtalarından biridir. Bu yıl bu türlü tesislerden iki yenisini, Muratdağı ve Samsun kamplarını, gençlerimizin hizmetine açmaktan duyduğumuz hazı, yenileri için teşvik edici bir husus olarak anmak isterim.

Burada dinlendirici, neş'e verici, sağlık kazandırıcı olduğu kadar yapıcı ve yaratıcı faaliyetlerle birlikte sosyal duyguların geliştiği, insanlık idealinin kuvvet kazandığı, kendi kendinize yeterli bir vasat içinde bulunacaksınız.

Kardeşlik duygusunun paylaşılması, insanlık idealinin gelişimindeki güzelliği göreceksiniz. Gönülünüzde tutuşan, hislerinizde kaynaşan olgunlaşmış, yön bulmamış temiz duyguları iynin, güzelin yoluna sereceksiniz.

Mensup olduğunuz toplulukların ümitleri, yapı taşları ve hepsinin üstünde daha güzel ve daha insan bir dünyanın mimarları olduğunuzu unutmayın.

Sizler, uzak diyarların genç dimağları misafir çocuklar, memleketimde kardeşlik, sevgi ve saygı bulacaksınız; bu milletin çocuklarında iyiliğe, güzelliğe, doğruluğa âşık geniş yürekler göreceksiniz. Memleketinize bizden taşıyacağını zın bunlar olacağından emin olduğuma ve bu kadarının bize yeteceğine inanmanızı rica ederim.

Sizlere gönül dolusu ve Kızılay koku sağlık ve neş'eler dilerim.

Daha İnsan Bir Dünya Yolunda

Türkiye Kızılay Derneği Genel Başkanı

Dr. FİKRET PAMİR

tarafından Pendik Gençlik Kampının 5 Temmuz 1964 tarihinde açılış töreninde yapılan konuşma.

gerekse cihanşümûl barış için ümitlerini genç kuşaklara bağlaması haksız bir davranış değildir.

Bugünün mes'ulleri, yarının yöneticilerini, biolojik olduğu kadar sosyal, türlü çalkantılar ve çeşitli oluşumlar içinde, benliğinde estiğini hissettiği, fakat nedenini sezemediği buhran dalgaları arasından yapıcı ve güven verici sahillere çekme göreviyle yüz yüzedirler.

Millet ve cemiyetlerin ferd saadeti, toplum huzurunu temin edebilmeleri, çeşitli gayretlerin, bu arada sosyal eğitimin istikametlerine sıkı sıkıya bağlı kalmaktadır. Bu bakımdandır ki, müesseseler, yarının yapısına kendi taşlarını koymak zorundadırlar.

Kızılay da bir yönden tabii âfetlerin ve felâketlerin getirdiği zorluklarla çarpışır, savaşların acacağı yaraları sarmağa hazırlanırken, diğer yönden

Ö l ü m ü n ü n Yıldönümünde Dr. Refik Saydam'ı Anarken...

DEVLET İDARESİNDE,
SAĞLIK DÂVASINDA,
SOSYAL HİZMET
ANLAYIŞINDA HER GÜN
KENDİNİ GEÇE GEÇE
GÖÇTÜ. DİSİPLİNİ
MÜSAHAMAYA, KAFAYI
GÖNÜLE, FAZİLETİ
ZARAFETE EŞ TUTA
TUTA GÖÇTÜ. ÖLÜMÜN-
DEN 22 YIL SONRA O'NA
NE KADAR MUHTAÇ,
O'NA NE KADAR MİN-
NETTARIZ

Devrini taşan bir ömrü, sır vermez mermer safi-
haların dar kalıbına sokan ezeli kanunlar karşısın-
da, onu anlatmak ne zor...

İster ilâhi kader diyelim, ister biolojik determi-
nizma.. Yaşayan varlığın değişmez tecellisi ölümden
ötesini dinler anlata, insan zekâsı araya dursun, bu
dönülmez muntahada en mânalı mertebe ölümsüz-
lüktür.

Toplumda güç, nesillerde şevk, insan gönlünde
teselli.. Hep o, O mertebeye ulaşmış Türk evladı Dr.
Refik Saydam'ı anmak sadece bir kadirşinaslık de-
ğil, Refik Saydam'ları kıtlaşan cemiyetlerde o gücün
duyulması, o şevkin hissedilmesi, o tesellinin tadıl-
ması için manalı bir vazifedir de.

Değer hükümlerinin alabildiğine karıştığı, ala-
dığine sapıtıldığı şu günlerde, Refik Saydam'ları ha-
tırlamak sadece bir vefa gösterisi değil, muhtaç ol-
duğumuz imanın, cesaretin, faziletin membaini in-
mektir de.

Sosyal ya da politik tarihimizin son yüzyılı her
safhasında onu anmadan tamamlanmış olamaz.

20. asrı, başından bu yana kurtuluş ve kuruluş
sancıları içinde geçiren güçlü fakat bahtsız bir top-
lumun minnet ve sevgisine hak kazanan bir ömrün
sahibi olmuştur. 62 yıl süren o mânalı, o ibret verici
ömrün sonunda, didindiği millet saadeti, uğraştığı
halk sağlığı ve hepsinin üstünde hak bildiği fazilet
yolunda, nizamın sonsuzluğuna inanan ruhunda ş-
kâyet dolu göçtü. A dan Z ye..... tatmin edilmez mil-
let sevgisinin ezgisini taşıya taşıya göçtü.

Devlet idaresinde, sağlık dâvasında, sosyal hiz-
met anlayışında her gün kendini geçe geçe göçtü. Di-
siplini müsamahaya, kafayı gönüle, fazileti zarafete
eş tuta tuta göçtü. Ölümünden 22 yıl sonra O'na ne-
kadar muhtaç, O'na ne kadar minnettardır.

Her şey bir yana.... sağlık dâvamızla Refik Say-
dam'ı birbirine katmamak, birini diğerinde erimiş
görmemek ne mümkün..

Yarım asır önce hedeflerini çizdiği bu dâva, sez-
mesini bilen ellerde teker teker şekilleniyor.

Koruyucu hekimlik, çevre sağlığı, ana-çocuk
sağlığı, sağlık hizmetlerinin sosyalizasyonu bunlar,
bu herşeye susamış bağıryanık millete 40 yıl önce
adadığı yapı taşları, bugün birer gövde hüviyetiyle
belirmektedir. Modern sağlık teşkilâtımız her şeyle
onsuz mütalâa edilemez. Şefkatini dahi teşkilâtlanma-
sında onun mahir elini, insan gönlünü görürüz. Bu-
gün Kızılay geniş imkânlarını Refik Saydam'a borç-
ludur.

Türk sağlık dâvasının bu yenilmez savaşçısına,
sosyal hizmet sahasının bu unutulmaz simasına,
Türk tabipleri ve Kızılay Derneği adına Tanrıdan
mağfiret diler, ölümsüz varlığı karşısında tazimle
eğilirim,

DR. FİKRET PAMİR

Tabii yaratılışları bakımından yoksun olan, veya bilâhare bir kaza veya benzer sebepten normal çalışma temposunu kaybeden insanlara, cemiyetin oluşundan beri, el uzatılmış ve onların kurtarılmasına çalışılmıştır. Gıda yardımı, yiyecek yardımı ve benzeri el uzatmalar. Fakat zamanın modern ve süratli inkişafı, her alanda değişiklik yaptığı gibi, yardım alanında da değişmelere sebep olmuştur. Yani düşkün insana artık, al bunu ye, «al bunu giy» veya al bununla çalış» denmiyor. Yardım teşkilâtı, o insanı buluyor, kabiliyet ve kapasitesine göre yapabileceği bir iş veriyor. Öğretiyor, ücretini veriyor. İmalâtını satıyor ve «Haydi artık istesen burada çalış, istersen beğendiğin yerde» diyerek, cemiyete faydalı bir fert olarak ona görevinin de üstünde bir başarı sağlıyor.

İşte, Dünya Kızılhaç Teşkilâtının şimdiye kadar yaptığı modern yardımı, Türk Kızılayı da memleketimizde ilk defa tatbik sahasına koymuş bulunmaktadır. Hastahane, Düşkün evleri, Cezaevleri ve Kızılay Rehabilitasyon iş merkezlerinin imalâtını satmak için Sirkeci'deki Hanında bir satış mağazası açmış bulunuyor. El İşi Satış Mağazası adı altında açılan satış yerinde 1961 senesinden beri faaliyette bulunan Rehabilitasyon merkezlerin de mamûl eşyalar teşhir edilmekte ve satılmaktadır.

Gayet güzel dekore ve tefriş edilen El işi mağazasında, dikiş, ayakkabıcılık, bebek suni çiçek, çorap ve konfeksiyon iş yerlerinde hazırlanan eşyalar satılmaktadır. Bu rehabilitasyon merkezlerinde evvelâ meccani kurslar açılmakta ve ele-

SAKATLARIN ESERLERİ KAPIŞILIYOR

AYDOĞDU İLTER

Tercüman Gazetesi
muharrirlerinden

man, faydalı olmaya başlayınca ücretli olarak işe devam etmektedir. Kızılayın Mercan Şerifpaşa hanındaki iş yerinde halen 15 i kadın olmak üzere 25 vatan-daş çalışmaktadır.

İşçilik ve zerafet bakımından birinci sınıf vasfını taşıyan mamûl eşyaların fiatları ise çok ucuz. Piyasadakilerden hemen hemen yüzde 30 ilâ 40 aşağı etiketler dikkati çekiyor. Eşyalar arasında çocuk ve kadın konfeksiyonları, erkek ayakkabıları, bebekler ve çok kıymetli, tamamen göz nurû dökülerek hazırlanmış el işi örtüler, başta geliyor...

Teşhir edilen eşyalar, Heybeli, Bakırköy ve Şişli Verem Savaş rehabilitasyon merkezlerinde hazırlanmış, Cezaevleri, Ankara Verem hastahanesi mamûlleri de yakında satışa arz edilecek.

Bize faydalı bilgiler veren Kızılay Şubesinin sekiz senelik fahri başkanı Cevat Beyazıt, bu çalışmaların üç gaye etrafında toplandığını söyledi: Yardım fonksiyonu, bir sanat öğretimi şeklinde tezahür ediyor. Muhtaç vatandaşa iş sağlanıyor. Vatandaştan faydalanıp, memlekete hizmet yolu bulunuyor.

Kızılay'a uzun yıllar aralıksız ve çok başarılı hizmetlerde bulunan Merkez Kurulu üyesi Rüstem Sungur'a, Genel Başkan Dr. Fikret Pamir tarafından madalyası takılıyor.

Kızılay Genel Merkez Kurulunun Haziran toplantısına katılan Hilmi Ege, 1964 kongresi kararı gereğince Kocaeli Şubesi Başkanlığını tercih ettiğini bildirdi ve Merkez Kurulundan istifa etti. Resimde, bu toplantıda altın madalyasını alan Hilmi Ege, Merkez Kurulu üyesi Dr. Mediha Eldem ve Yönetim Kurulu üyesi Nermin Arpacioğlu'na vedâ ederken görülüyor.

ALTIN VE BRONZ MADALYA ALAN KIZILAY GENEL MERKEZ KURULU ÜYELERİ

Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi Mecdi S. Sayman'a altın madalyası takılıyor.

Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi Hayreddin Vardar'a bronz madalyası takılırken.

Madalya aldıktan sonra üç Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi yanyana (Soldan sağa): Mecdi S. Sayman, Rüstem Sungur ve Hayreddin Vardar.

Kızılay Genel Merkezi tarafından açılan okullararası albüm ve elişleri yarışmasını kazanan üç kız ve iki erkek öğrenci, Avusturya'ya gönderildi. Bu öğrenciler yirmi gün Avusturya Kızılhaç Gençlik Teşkilatının misafiri oldular. Resimde, Avusturya'ya gönderilen Adana Kız İlk Öğretmen Okulu, Erenköy Kız Lisesi, Kadıköy Kız Lisesi, Beşiktaş Kız Lisesi ile İstanbul ve Eskişehir Liselerinden en üst dereceleri kazanan öğrenciler Kızılay Genel Başkanı ile görüyorsunuz.

Kızılay Pendik Gençlik Kampına bu yıl birçok milletlerin öğrencileri misafir olarak katıldılar. Avusturya'dan da bir lider ve iki öğrenci geldi. Kampta misafir olan Avusturyalıları, Ankara'yı da görmek istediklerini bildirince bu istekleri de yerine getirildi. Avusturyalı lider ve öğrenciler yurdumuzdan çok güzel intibalarla ayrıldılar.

Kızılay Pendik Gençlik Kampının birinci devresine misafir olarak katılan Alman, Avusturyalı, İranlı lider ve öğrencilerle Avusturya'ya giden öğrencilerimiz toplu bir halde Genel Başkanla...

Alman ve Avusturyalı öğrenciler folklor gösterisinde

Öğrencilerimizin çok başarılı bir piramit gösterisi

Canlı organizmalar olarak MÜESSELERDE tarih, uyarıcı, öğretici ve istikamet verici bir değer taşır.

Eğün 97 yılın eşiğinde bulunan şerefli tarihi ile haklı olarak öğündüğümüz Türkiye Kızılay Derneğimizin, yeter nitelik ve ayrıntıları ile bildiğimiz bir tarihine sahip olduğumuzu, arşivlerimizin derinliklerinde saklı hakikatleri vuzuha ulaştırdığımızı iddia edemeyiz. Nasıl edebildik ki, daha iki yıl öncesine kadar kuruluş tarihimizi dahi bir kaç küçük ışıktan birinde bulacağımızı sanıyorduk.

Bu bakımdan Genel Merkez Kurulu Üyemiz Sayın Hamdi Orhon'un «Kızılay Kuruluş Tarihine Kısa bir Bakış» adıyla kitaplığımıza lütfettiği bu küçük broşürü, boyundan çok büyük hakikatlerin, hacminden çok geniş vesikaların ışığında kaleme alınmış değerli bir himmet ve bu yoldaki çalışmalar için bir teşvik olarak selamlıyoruz.

Dr. FİKRET PAMİR

KIZILAYIN KURULUŞ TARİHİNE KISA BİR BAKIŞ

Ö N S Ö Z 100 yıla yakın bir zamandanberi harpte, sulhte memleket içinde, memleket dışında insanlığın hizmetinde bulunan, tarihi güzel ve başarılı hizmetlerle dolu olan «Kızılay»ın kuruluş tarihinin kesin belgelere dayanarak tesbiti lüzumu bu yazının hazırlanmasında âmil olmuştur.

Ahmet Mithat Efendi tarafından 1896 yılında Hilâliahmer» adı ile neşredilip bir tek nüshası Kızılay Kütüphanesinde bulunan kitapçık ile Lig ue'den fotokopileri celbedilen kesin belgelere dayanarak bu yazı hazırlanmıştır.

Kızılay'ın zengin tarihine böylece hizmet edildiğine inanıyorum.

11 Haziran 1964

Mustarip insanlık, harp yaralılarına ve hastalarına yardım etmek, gerekli şefkati göstermek için «Milletlerarası Yaralılarına Yardım Dernekleri Yüksek Komitesi»ni kurdu.

Teşekkül tarafından bütün dünya milletlerini kapsayacak şekilde millî dernekler kurulması için gayretler sarfedildi.

Bu insanî ve yüksek gayeye varmak için Cenevre'de 1863 yılında dâvete katılan derneklerin delegeleriyle bir Konferans toplandı.

22 Ağustos 1864 tarihinde Cenevre Mukavelesi imzalandı.

Osmanlı Hükûmeti «Babîâlî» bu hayatî ve Milletlerarası anlaşmaya önem vermediği gibi dâvet edilmesine rağmen murahhas da göndermedi.

Bir yıl sonra 5 Temmuz 1865 tarihinde Cenevre Mukavelesi Bâbiâlice de kabul ve imza edildi.

1867 yılında Paris'te düzenlenen Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Sergisine Dr. Miralay Abdullah Bey memur edilerek katıldı.

İstanbul'a dönüşünde bu büyük insanî teşkilâtın memleketinin faydalanması için harekete geçti, büyük güçlüklerle karşılaştı.

Serdarı Ekrem Ömer Paşa'ya durumu arzetti, tasvip ve teşvik gördü. Serdarın emriyle Marko Paşa ile görüştü. O devrin önemli ve tek denecek teşkilâtı olan Etibba Odası mensupları ile temasa geçti. Geniş ilgi gördü.

Hamdi Orhon

YAZAN

HAMDİ ORHON

Türkiye Kızılay Derneği
Genel Merkez Üyesi

19.9.1867 tarihinde, «Milletlerarası Yaralılarına Yardım Komitesi Başkanı»ndan Osmanlı İmparatorluğu içinde bir «Yaralılarına Yardım Derneği»nin kurulması için Miralay Dr. Abdullah Beye vekâlet verildi.

Çalışmaları ve teşebbüsü, Serdarı Ekrem Ömer Paşa himayelerine almak suretiyle bütün tereddüt ve vehimleri bertaraf etti.

Bu büyük Kızılaycıyı burada hürmet ve şükranla yad etmek şerefli bir vazifedir.

Serdar'ın himayelerinde Marko Paşanın başkanlığında bir geçici Komite «Comité Provisoire» kuruldu.

Abdullah Bey Komitenin geçici Genel Sekreteri oldu.

Geçici Komite teşekkül ettikten sonra 11 Haziran 1868 tarihinde bir taahhütname imzalandı.

Böylece 11 Haziran 1868 tarihinde «Osmanlı Yaralılarına Yardım» geçici Komitesi adıyla Kızılay kurulmuş oldu.

Bu kuruluş tarihi 1868 olarak bütün Kızıllaç Elkitaplarında (Manuel)lerinde gösterilmiş bulunmaktadır.

Abdullah Bey Geçici Komite'nin kurulduğunu taahhütname ve kurucular listesi ile birlikte «Milletlerarası Yaralılarına Yardım Dernekleri Yüksek Komitesi Başkanlığı»na 20 Haziran 1868 tarihinde bildirdi.

Mektup, Kurucular Listesi ve Taahhütname aynen aşağıya alınmıştır :
İstanbul 20 Haziran 1868

Pek sayın Başkanım,

Milletlerarası Yaralıları Yardım Dernekleri Yüksek Komitesi Başkanı,

Cenevre Milletlerarası Komitesi, göndermiş olduğu 19.9.1867 tarihli bir mektupla bana, Osmanlı İmparatorluğu içinde bir Yaralıları Yardım Derneğini teşkilâtlandırmak gayesi dahilinde insanî eserimizle meşgul olmak hususunda kıymetli vekâletini tevdi etmişti.

İstanbul'a varışından bugüne kadar ıstırapla yatağa bağlanmış olduğum 6 aydanberi hemen aralıksız bir şekilde süren bir hastalık dolayısıyla, vekâletiniz ile arzu ettiğim şekilde meşgul olabilmem mümkün olmadı. Kutsal eserimizin uğrunda gerektiği gibi hareket edebilmek için yalnız zamandan değil, fakat aynı zamanda hastalığım dolayısıyla eve bağlanmış ve ayakta durabilmenin imkânsız oluşu sebebiyle, bedenî takattan dahi mahrum bulunuyorum.

Bu eser için yardımlarını reddetmiş olan bazı yüksek şahsiyetlerin davranışı ile hemen hemen cesaretim kırılmış ve desteksiz kalmış olmamam ve her taraftan görülen büyük engellere rağmen, bugün sizlere oldukça iyi haberler verebilecek durumda bulunmaktayım. Eserimiz için yüksek himayelerini kazanmak üzere Osmanlı Orduları Başkomutanı Haşmetmeap Ömer Paşaya müracaat ettim. Çalışmamızı destekleyeceği hususunda bana teminat verdi. Kendisine muhtelif raporlar, bir yardım derneğinin statü ve teşkilâtı hakkında mufassal bir yazı, Paris Konferansı hakkında bir rapor, Avrupa ve Amerika'da mevcut bulunan yardım Derneklerinin faaliyeti ve pratik faydası hakkında olmak üzere, dostlarım arasından Derneğe üye kazanmak için bir çağrı yapmama mezuniyet verdi ve kendisi de bir kopyası ilişik, insanlığa yapılmış olan bu çağrının bir nüshasını Padişaha ve muhtelif nazırlara şahsen takdim etmeyi deruhte etti.

Buna intizaren ben, o zaman hâlâ hasta olmama rağmen birçok dostuma kadar kendimi sürükledim ve daha şimdiden, aralarında **10 u kadın olmak üzere, 50 zevat** bir kaç gün içinde bu ilk çağrıya cevap verdiler. İlişkide sizlere, imzaları ile, Osmanlı İmparatorluğu için İstanbul'da bir Yaralıları Yardım Derneğinin teşkili gayesiyle MUVAKKAT BİR KOMİTEYİ, Ömer Paşanın himayesinde, Osmanlı İmparatorluğu Askerî Sağlık hizmetleri Genel Müfettişi Marko Paşanın başkanlığında ve Cenevre Milletlerarası Komitesinin vekili ve muvakkat Genel Sekreteri olarak Dr. Abdullah Beyin teklifi üzerine olmak üzere teşkil etmeye hazır bulunduklarını beyan eden 25 kişi tarafından imzalanan bir taahhüt-namenin kopyasını takdim etmekteyim. Bu taahhütname ile **Osmanlı İmparatorluğu için bir Yaralıları Yardım Derneği Komitesinin mevcudiyeti ve teşekkülü sabit olmuştur.** Bu keyfiyeti not buyurmanızı rica ederim. Vekiliniz olarak hiç değilse bu noktaya kadar muvaffak olduğumdan ve son takatimin bu insanî eserin yayılması ve gelişmesi yolunda bir başarı sağlamış olduğundan dolayı kendimi tebrik etmekteyim. Kuvvetimin sarsılmış olduğunu hissediyorum ve eğer bu eser benim son eserim olursa beni hatırlayınız. Tanrı bize ilerisi için kansız zaferler bahşetsin ve niyet ettiğimiz insanî eserleri takdis etsin. Malûmunuz olduğu üzere, Amerika, dahi yardım derneklerinin faydalı teşekküller olduklarını Askerî Sağlık Servisleri makamlarına kabul ettirmekte büyük müşkülât ile karşılaşmış ve askerî makamların kıskançlığı, bu derneklerin gerektiği şekilde faaliyette bulunmalarına uzun zaman mani olmuştur. Benim hareket tarzıma nazaran ise, bu teşekkülün başında, üye olarak ilgili olmak üzere, yalnız Ordu Kumandanı ve daha bir çok generaller değil, fakat aynı zamanda bütün imparatorluğun Şırası üyeleri olan bütün Müfettişler, İstanbul'daki bütün

(Devamı 29 uncu sayfede)

BİR ÇAĞRI

SİZLERE SESLENİYORUZ BİZİ DİNLER MİSİNİZ ?

Kızılay Genel Başkanına :

Anavatandayız.. Edirne'den Ardahan'a kadar üzerinden boz kanatlı üyeyiklerin hür olarak uçtuğu bir ülkedeyiz. Ayyıldızlı bayrağın en güzel dalgalandığı hür insanlar diyarı Türkiye'deyiz. Ama sadece vatan hasretiyle yanıyoruz. Yine de hürriyetsizlikten boğuluyoruz. Anavatanın hür semaları dar geliyor, gönlümüzde sadece Kıbrıs'ımızın doldurabileceği bir boşluk kalıyor. Anamızın, babamızın, kardeşlerimizin hürriyetsizliği bizi hür bir vatanda boğuyor. Güzel Kıbrıs'ın kaderinden yana her geçen gün biraz daha dertli oluyoruz.

Yaz geldi. Herkes memleketine dönmek istiyor. Herkesin gözlerinde artık duman duman doğduğu topraklar, ana kucağı tütüyor. Ama biz vatanımıza dönmemenin çaresizliğiyle çırpınıyoruz. Tüm ıstıraplarımız Kıbrıs'ın özleminde toplanıyor.

Sizlere sesleniyoruz. Ne olur, imkânlarınız nisbetinde biraz düşünün.

Vatanımıza gitmek istiyoruz. Kıbrıs'a gitmek istiyoruz. O kan ve barut kokan toprakları özliyoruz. Artık orda olmak istiyoruz. Yarın burda kalamayız. Çünkü maddî imkânlar bakımından öylesine çaresiziz ki.. Kıbrıs'ta olmayı en çok istiyoruz. Vatan hasretinin yarattığı bu manevî ıstırapı kaldıracabilecek kadar kuvvetli de değiliz. Canımız pahasına da olsa güzel Kıbrıs'ı bir an görmek gerçekten en şiddetli arzumuz.

Eğer mümkünse bizi Magusaya götürebilir misiniz ? Çok kalabalık bir grup da değiliz. Birkaç kişiyiz.

Bize hayır demezsiniz, bu arzumuzun gerçekleşmesini sağlayabilirseniz bize millî heyecanların en büyüğünü vereceksiniz.

Hürmetlerimizi sunar, erken bir zamanda cevabınızı bekleriz. 20. Haziran. 1964.

Kıbrıslı arkadaşlarım adına

Safiye Hüseyin

Sibel Kız Talebe Yurdu

Lâleli Caddesi, No : 41

AKSARAY — İSTANBUL

BRONZ MADALYA ALAN KIZILAYCILAR

Kızılay Eminönü Şubesi tarafından açılan (El-İş) Magazası

(El-İş) Magazasının açılış töreninde, Kızılay Eminönü Şubesi Başkanı Cevat Beyazıt, İstanbul Vali Muavinine izahat veriyor.

(El-İş) Magazasında, Kızılay Şubeleriyle hastanelerde ve cezaevleri rehabilitasyon çalışmalarında hazırlanan giyim, süsleme ve hediye eşya teşhir edilmekte ve satılmaktadır. Kızılay Eminönü Şubesinin (El-İş) Magazası çok büyük ilgi görmektedir.

Kızılay Eminönü Şubesi Kurullarında 10 yıldanberi müstemirren başarıyla vazife gören Mukbile Hancı'ya, Genel Sekreter Babür Ardahan tarafından bronz madalyası takılırken.

Vasfi Saran da 10 yıldanberi Kızılay Eminönü Şubesinde müstemirren başarıyla vazife gördüğü için bronz madalya almıştır.

Amerikan Kızılhaç Derneği Genel Başkanlığına seçilen General James F. Collins'in ilk ieraatı, Alaska'da vukubulan deprem felâketzedeleri yararına Birleşik Marangozlar Sendikası'ndan 50.000 dolarlık yardım sağlamaktır. Soldaki

Birleşik Marangozlar fotoğrafı Genel Başkan (sağda), bağış yapan Sendika başkanından 50.000 dolarlık çekti ahırken görölüyor. Sağdaki fotoğrafta da Pasifikteki Amerikan Kara Kuvvetlerinin sabık komutanı General James F. Collins, Amerikan Kızılhaç Teşkilâtı Genel Başkanlığına seçilmesi dolayısıyla yaptığı konuşma sırasında görölmeştir.

Amerikan Kızılhaç Derneği Millî Gelirler Komitesi Başkan Vekili, aynı zamanda meşhur bir sahne ve perde sanatkarı olan Mr. Eddie Albert, altı ayda Amerikan Kızılhaçına 1333 şişe kan bağışında bulunan Famous Barr Firmasının işçileri adına, bu firmanın mümessiline bağıştan duyulan memnuniyetin bir ifadesi olarak sertifika verirken.

Amerikan Kızılhaç Gönüllü Hemşiresi Chris Proctor, depremden evini kaybeden bir Eskimo çocuğuna sekerte verirken (Aşağıda). Alaska'da vukubulan deprem bögesinin merkezi olan Anchorage şehrinde Amerikan Kızılhaç hemşireleri felâketzedelerin dertlerini dinlerken (Üstte).

Amerikan Kızılhaç Derneğinin 350 Şubesindeki gönüllüler, Cezayirdeki çocuklar için 87.000 adet mahallî elbise dikerek Kızılhaç Dernekleri Lig'i vasıtasıyla Cezayirli'lere dağıtmıştır. Bu elbiselerin kumaşı, Amerikan Savunma Bakanlığı tarafından hediye edilmiştir.

KIZILAY DÜŞÜNCEİ ve SOSYAL POLİTİKA

Kızılay da Kızılhaç gibi başlangıçta harp yaralılarına bakım ve tedavilerini sağlamak ve harp esirlerine insanca muamele edilmesini teminat altına almak amacıyla kurulmuştur. Bilindiği üzere 1859 Solferino Harbinin, harp yaralıları bakımından arz ettiği fecaati müşahade ve tesbit eden Cenevre'li büyük humanist Henry Dunant insanlığı harekete geçirmek için dört-beş fikir arkadaşı ile birlikte birkaç yıllık bir çalışmadan sonra 1863 yılında Kızılhaç teşekkülünün kurulmasını sağlamış ve bu suretle insanlığa iyilik yolunda yepyeni bir ufuk açmıştır. Vaktile eski Fransız Başbakanlarından Clemenceau fenalık da, iyilik de insandan gelmektedir, diyordu. Gerçekten de öyle. Bütün insanlık tarihi boyunca insanlar birbirini kırmaktan, birbirini öldürmekten, birbirine fenalık yapmaktan çekinmemişler ve bunları bir sanat, bir harp san'atı haline getirmişlerdir. Bugün de insanlık, fenalıklar yaparak, harplerde insan canına kıyarak uyumsuzluklarını çözmeye çalışabileceklerini sanmakta, milyarlarını bu uğurda heba etmekte, buna mukabil milyonlarca insan korku, sefalet, açlık ve hürriyetsizlik içinde yaşamaya mahkûm edilmiş bulunmaktadır. İnsanlar henüz şiddet kaba kuvvet yolunun, harplerin, kıtallerin, milletlerarası hukuka meydan okumaların Dünyamızı hiç bir başarıya yola sevk edemeyeceğini tamamiyle anlamış görünmüyorlar. Bazen en akıllı ve serin kanlı görünen insanların, kitlelerin hislerinin tazyiklerine boyun eğdiğini ve bir kitle şuursuzluğu içinde sürüklenebildiğini görmekteyiz. Bu insanlar İdareci mevkilerde bulundukları zaman uyumsuzluklar kuvvet yolu ile çözülmeye yönelmekte ve insanlık yeni felâketlere sürüklenmektedir.

İnsanlar görmedikleri ve doğrudan doğruya tesirlerine maruz bulunmadıkları felâketlere karşı hassas değildirler. Bunun dün ve bugün sayısız örnekleri mevcut olmuştur. Bizim çevremiz, Uzak-

**Siyasal Bilgiler Fakültesi
Öğretim Üyelerinden Prof.**

CAHİT TALAS

tarafından I. Millî Kızılay Konferansına sunulan konferans.

Doğu'da cereyan eden faciaları iyice değerlendirememektedir. Keşmir uyumsuzluğu hakkında halkın bilgisi yoktur. Buralarda aşırı bir dinî taassup felâketlere, facialara, fenalıklara sebep olmaktadır. Kıbrıs'a uzak olan ve Kıbrıs buharına doğrudan doğruya ilgi duymayan memleketlerin hakları da Kıbrıs'da bir din adamının idaresinde, insanlığa, hukuka, iç ve dış barış düzenine karşı işlenmekte olan cinayetleri gereken şekilde değerlendirememektedir.

Kızılay ve aynı ilkeden hareket eden Kızılhaç dünyanın neresinde olursa olsun insanlığa karşı insanlar tarafından, insanlığa karşı tabii kuvvetler tarafından, insanlığa karşı insan bencilliği tarafından yaratılan felâketleri telâfi etmeye çaba sarfetmektedirler. Bu sebepten ötürü Kızılay'a bağlılık veya Kızılay'a yardım herşeyden önce hudut ve bölge tanımayan manevî bir hareket olarak belirmektedir. Kızılay'ın felsefesinde bir kardeşlik vardır. Savaşta ve barışta muhtaç olan herkese, hastaya, yaralıya, kimsesize, çocuğa, muhtaç anaya ve felâketlere maruz kalan bütün insanlara ırk, din, inanç ve milliyet farkı gözetmeksizin imkânlarını ve kollarını açmayı ilke edinmiş bir anlayış Kızılay'ın şimdi temel felsefesi haline gelmiştir. Şu halde her toplumsal müessese gibi Kızılay ilkesi de değişmiş ve değişme eğilimi içine girmiştir. Bu ilke şimdi, yalnız harplerde felâketlere maruz kalanlara yaralılara, esirlere yardım ve şefkat kollarını uzatmakla yetinmemektedir. Bunların yanında barış zamanında da insanlığın ızdıraplarını dindirmek için yeni faaliyetlere girişmek hastalara, ihtiyaçlara, kimsesizlere, kadın ve

çocuklara, malûllere yardıma koşmak Kızılay'ın genişleyen ilkeleri ve faaliyetleri içinde yer almış bulunuyor. Binanealeyh Kızılay ilkeleri ve felsefesi şimdi her toplumda iktisaden zayıf durumda bulunan insanları çalışmaları sırasında, gelirlerinin doğmasında, gelirlerinin çeşitli sebeplerden ve risklerden ötürü inkıtaa uğraması halinde koruyan hukukla ve bu hukukun müşahhas bir ifadesi olan sosyal politika ile yakın bir ilişki tesis eylemiş bulunmaktadır. Biz bu konferansın dar çerçevesi içinde bu sosyal politikanın oluş ve gelişme vetiresi üzerinde durarak düşüncelerimizi ifade etmeye çalışacağız.

1. SOSYAL DÜZEN VE DEVLET

Bilindiği üzere sosyal düzen bir hukukî dayanağa mâlik bulunmaktadır. İdare, ceza ve hususî hukuk kaidelerinin bütünü sosyal düzeni teşkil etmekte, vücade getirmektedir. Şu halde sosyal düzen, belli bir anda toplum içinde mevcut olan çeşitli kuvvet ve temayüllerden hasıl olan hukukî bir müvazenenin tesbit olunmasıdır. Bundan şu çıkmaktadır ki, toplumu teşkil eden sınıflar arasında hukukî bakımdan tesis olunan müvazenenin pratik bir neticesi sosyal düzeni teşkil etmektedir, veya biz buna sosyal düzen diyoruz. Şu halde sosyal düzen meselesi bir mânasında da toplumu teşkil eden sınıfların ihtiyaçlarını tatmin etmek hakkından başka birşey değildir. Şayet bir sınıf toplumun diğer bir sınıfının ihtiyaçlarını tatmin etme hakkına riayet etmezse, ortaya sınıf mücadelesi dediğimiz hadise çıkmaktadır. Zira ihtiyaçlarını duyan ve bunları tatmin eylemek hakkına mâlik olduğunu bilen, başka bir deyimle bu bilince erişmiş toplumlarda sınıflar, haklarını korumak mücadelesini meşrû ve zarurî bir olay olarak kabul etmektedirler. Binaenaleyh devlet yâni hakları korumak ve ihtiyaçları tatmin eylemek durumunda olan teşkilât bu mücadeleye sosyal nizamı muhafaza ve idâ-

me edebilmek bakımından müdahale etmelidir.

Fakat devletin bugünkü vakfeleri anlayışına geliş, uzun bir gelişmenin ve tarihî bir oluşun sonuncu olmuştur. Bütün tarih boyunca devlet, toplumu teşkil eden sınıfların ihtiyaçlarını tat-eyleme hakkını kabul etmemiş, çeşitli sebeplerden ötürü sosyal nizamın devlet müdahalesi dışında kurulması esasını öngörmüştür. Bu sebepten ötürü ve bir müddet Thering'in meşhur formülü düşüncelere ve tatbikatta yer etmiştir. Bilindiği üzere bu formül şu idi: «Dünyada bütün haklar mücadele olunarak elde olunmuştur. Önemli bütün hukukî kurallar onlara karşı koyanlardan zorla alınmak suretiyle sağlanmış-tır.» Fakat biliyoruz ki kuvvet, hakların elde olunmasında tek faktör değildir. Kuvvetin yanında ahlâk, din merhamet hizmet, insan varlığına değer verme, düşüncelerde vukua gelen değişmeler hakların oluşmasında önemli roller oynamışlardır. Buna rağmen eğer bazı toplumlar içinde dün ve bugün ekonomik ve sosyal ve siyasî haklar tamamiyle sağlanamamışsa bunun sebebi bu haklara malik olmaları gereken kimselerin az da olsa buna rıza göstermiş olmalarıdır.

Kızılây, Kızılhaç, Kızılarslan ve Güneş kuruluşlarının barış zamanında hastalık ve ihtiyarlık, açlık, yokluk, sefalet hallerinde hiç bir karşılık beklemeksizin yapmakta olduğu yardımları devlet şimdi geniş bir surette üzerine almıştır. Fakat bu oluş çeşitli safhalardan geçmiştir. Kolay gerçekleşmemiş ve iktisaden zayıf durumda bulunan sınıfların devlet tarafından çeşitli risklere karşı himayesi ve refah devleti fikrinin doğuşu ve gelişmesi bir kısım memleketlerde uzun ve mücadeleli olmuştur.

A. İNSANCIL HUKUKUN DOĞUŞU

Bu dar konuşma zamanının ve gerçevesinin içinde modern zamanlardan gerilere gitmek mümkün değildir. Bu sebepten ötürü liberal doktrin ekonomik ve sosyal hayatı etkileri altında bulundurduğu XIX uncu yüzyılı başlangıç olarak alacağız. Bilindiği üzere liberal doktrin önce fi-

lozoflar nezdinde başlamış ve mutlakiyetçi siyasî rejimlere karşı şiddetli fikir mücadeleleri şeklinde tezahür eylemiştir. Montesquieu kuvvetlerin tefriki nazariyesini ortaya koyarak mutlakiyet rejimlerini tahfif eyleme çarelerini aramıştı. Voltaire ve Rousseau düşünce hürriyetine vâki tecavüzleri şiddetle tenkit eylemişler ve uzun yıllarını fert haklarını ve hürriyetlerini savunmakla geçirmişlerdir. Ekonomik ve sosyal sahada serbesti talepleri en kuvvetli bir şekilde ifade edilmiştir. Bu devrin ekonomistleri, serbestinin, kendiliğinden en mükemmel ahengi yaratacağını iddia etmekte idiler. En mükemmel vasıtalar ve müdahaleler, kendiliğinden husule gelecek bu ahengi tesis eylemekten âcızdır iddiasında idiler. Bu iyimser liberalizm bir nevi Natüralizm üzerine bina edilmişti XVIII ci Yüzyılın sonlarına doğru gelişmeye başlayan sınaî inkılâp böyle bir fikir muhiti içinde doğmuş ve devletin ekonomik ve sosyal hayata müdahaleden çekinmesi bu devrede çalışma şartlarının alabildiğine iktisaden zayıf durumda bulunanlar aleyhine dönmesine yol ve imkân açmıştır. Zira dünyanın neresinde olursa olsun, devlet himayesinden mahrum ve teşkilatlanmamış emek, sermayenin kendisine teklif ettiği şartları kabul eylemek zorunluğu altındadır. XIX cu yüzyılda Devlet İktisadî ve Sosyal hayata iktisadî bakımdan zayıf olanları himaye için müdahale etmediğinden çalışma şartları alabildiğine kötüleşmiş ve ücretler sefalet ücreti mahiyetini iktisap etmiştir. Bu duruma karşı gerek millî gerek milletlerarası sahada vâki olan tepkiler, büyük dinler ve liberal doktrine karşı yeni düşüncelerle ortaya çıkmış olan müdahaleci düşünceler, siyasî rejimlerde halkın gittikçe tesir ve nüfuz kazanması İnsancıl hukukun doğmasına ve gelişmesine vücut veren başlıca âmiller arasında yer almışlardır. Bu bir sosyal ihtilâl veya inkılâptır. Bu hadise evrensel bir mahiyet taşımaktadır. Şüphesiz her tarafta aynı karakteri haiz bulunmamaktadır. Bazı yerlerde değişmeler şiddetli ve kesindir. Bazı taraflarda gelişmecî sistematik veya yavaş ve bir bilince dayanmamaktadır. Her memleketin ekonomik, sosyal, psi-

kolojik, demografik ve politik şartları bu ihtilâle karakterini ve portresini vermektedir.

İnsancıl hukuk, evvelâ çocukların ve kadınların çalışmaları sırasında himayelerini ele almıştır. Onların çalışma şartlarını islâh eylemek için ilk kanunlar 1800 yıllarından itibaren görünmeğe başlamış ve sonra yetişkin ve fakat iktisadî bakımdan zayıf olanların çalışma şartları devletin müdahalelerine mevzu teşkil eylemişlerdir. Önce çalışma süreleri tahdit ve tanzim olunmuştur. İşe kabul yaşı düzenlenmiştir. Gece ve yeraltı çalışmaları kadın ve çocuklar için yasaklanmıştır. Ücretler himaye edilmiş ve ücretlerin asgarî hadleri tesbit olunmaya başlamıştır. Ve bu suretle şimdi âmme hukukunun önemli bir dalını teşkil eden çalışma hukuku doğmuş ve gelişmiştir. Bu hukuk da Kızılâyıcılık gibi savaş meydanlarında olduğu kadar şimdi barış zamanında da «millî ve milletlerarası cepheleri ile her türlü şartlar içinde insanların ızdıraplarını önlemeye ve hafifletmeye ve İnsan hayat ve sağlığını korumaya ve insanlık haysiyetine saygı sağlamaya gayret sarf eder.»

B. GELİR MUVAZENESİZLİĞİ

Birçok memleketlerde dün ve bugün mevcut sosyal düzenin adaletsizliği hakkındaki duygunun temelinde gelir dağılışı hadisesi gelmektedir. Bu dağılışın âdil ve makul olmayan ölçüler içinde cerayan etmesi birçok kimseleri tatbikatta mümkün olmayan düşüncelere ve başka bir deyimle gelirin sosyal sınıflar veya fertler arasında eşit olarak dağıtılması düşüncesine kadar götürmüştür.

Bilindiği üzere gelirin bu şekildeki dağılışının çeşitli sebepleri mevcuttur. Bu sebepler arz ve talep müvazenesizliğinden başlayarak emeğin marjinal verimine kadar gider. Meselenin bu iktisadî yönü üzerinde durmak burada mümkün değildir. Yalnız şu hususa kısaca değinelim ki, ortodoks liberalizm bütün bir yüzyıl boyunca devleti ekonomik ve sosyal hayata müdahaleden alıkoyan bir tesir icra etmekle gelir dağılışının adaletsiz bir şekilde cereyan etmesinde büyük bir rol oynamıştır. Bu duruma karşı tepkiler de sür-

(Devamı 28. sahifede)

ÖĞRENCİLER "GENÇLİK ATEŞİNİ," SÖNDÜRMEMEK KARARINDALAR

«KAFALARIMIZ BİLGİ, GÖNÜLLER
İNSAN SEVGİSİYLE DOLU!..»

Son yıllarda İstanbul Gazeteciler Cemiyeti, Gazeteciler Sendikası Konfederasyonu ve çeşitli teşekküller röportaj birincisi

T A H İ R
K U D S İ
MAKAL

tarafından Son Havadis Gazetesi için yapılan çok nefis bir röportaj.

Kızılay denince akla; felâketzedelerin, düşkünlerin yardımına uzanan el geliyor. Yurt bütünlüğümüzü, istiklâlimizi, bağımsızlığımızı kan renkli, Ay - Yıldızlı bayrağımız sembolize ediyor. Sos-

yal hayatımızda da yanağımız Kızılay'ın beyaz zemin üzerindeki yüz yıllık mazisi ile şerefli duruşu...

Sel, deprem, yangın ve benzeri âfetlerde yanbaşıımızda bulan, yardım elini Kızılhaç'la birleştirip

yurt dışındaki felâket bölgelerinde de var-

lığını duyuran Kızılay «millî» olduğu kadar evrensel. İnsanların hürriyet içinde, sağlam, güçlü yaşaması çabasında Kızılay.

Ve şimdi de Kızılay, bir başka yünden insanlık hizmetinde. Maddî yardımlar yanında mâna olarak da kendini gösteriyor. Türkiye'nin 13 ayrı yerinde Kızılay bayrağı altında gençlik kamp ateşleri yanıyor. Pendik, Samsun, Çamkoru, Muratdağı gençlik

kamplarında her yıl binlerce genç 20 gün aynı duayı okuyor:

«Artsın eksilme-
sin
Taşsın dökülme-
sin
Ardı kesilmesin
Yediğimiz kan
olsun
Kızılayımız var
olsun...»

PENDİK KAMPINDA DEVREDİLEN MEŞ'ALE

Pendik'te deniz mavisi ile sarmaşan yeşillik arasında güzel binalar, özel plaj, oyun sahaları, kitaplık ve orta yerde yanan «kamp ateşi..» Bu ateş Kızılay'ın sönmeyen yüce gönüllülük ateşi..

Adana'lı Şinasi Başaran gençlik kampının bir başka faydasını söylüyor :

«— Disipline alıyoruz. Burda müstahdemler pek iş yapmazlar. Her türlü işimizi kendimiz görüyoruz. Yatmak, kalkmak, okumak, yemek herşey herşey saatlere bölünmüş. Zamanın değerini anlıyoruz ve zamanı en iyi şekilde değerlendiriyoruz.. Kafalarımızı bilgi, gönlümüzü insan sevgisi ile dolduruyoruz...»

Konya Ereğlisinden İsmail Batmaz'a göre bir başka faydası var kampın:

«— İlk defa denizi gören arkadaşlar

var. Deniz adını ağızdan duyan, haritada gören arkadaşlar burada denizle iç içe, yan yana ve her zaman denizle birlikte... Temiz havada yüzme

öğreniyoruz. Yüzme yarışları yapılacak..»

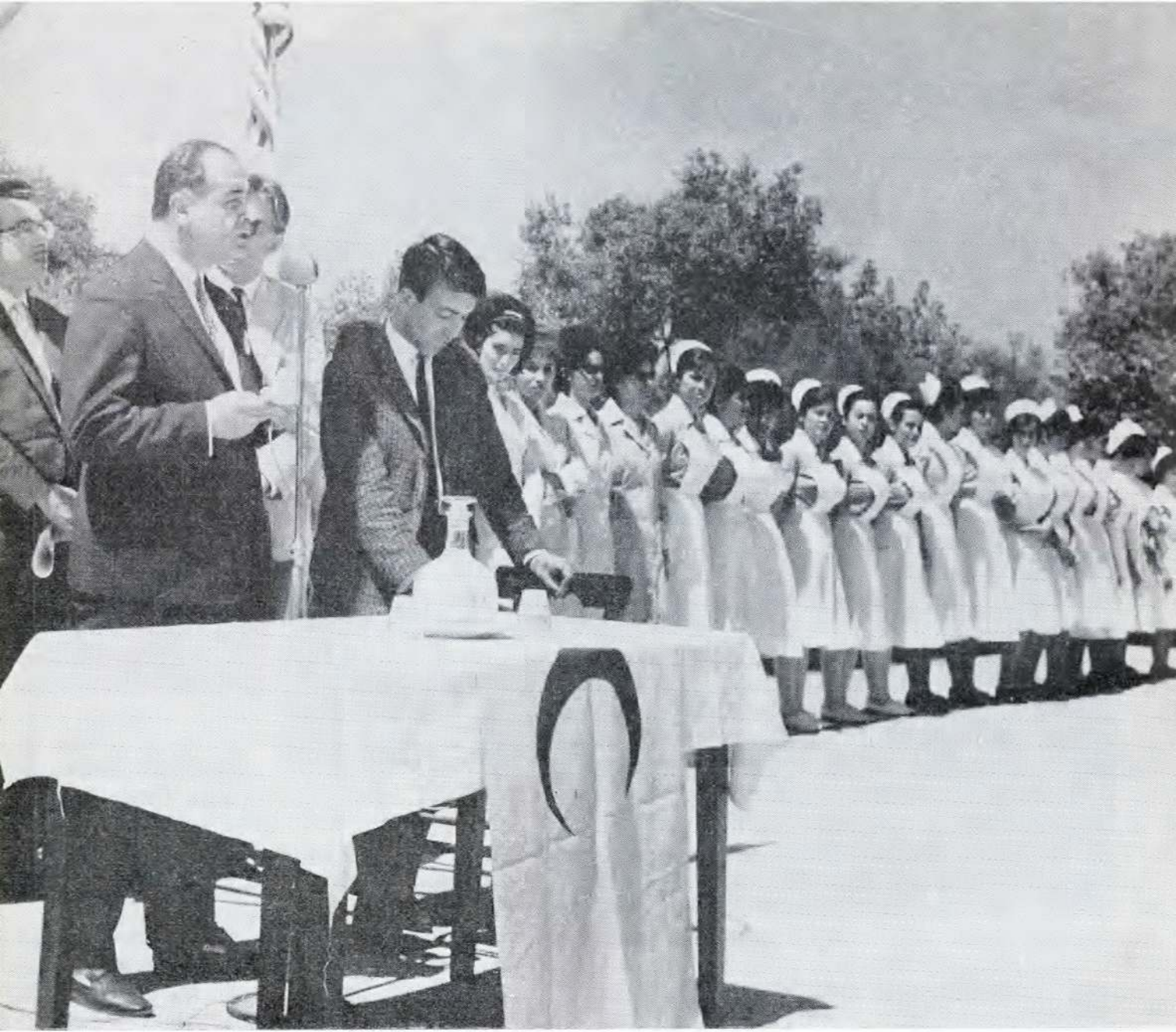
SAĞLAM KAFA
SAĞLAM
VÜCUT
Kampta İran'lı,

Avusturyalı, Finlandyalı, Alman ve Amerikalı gençler de var. Değiştirme suretiyle Türk çocukları da dış ülkelerindeki gençlik kamplarına katılıyorlar. Derslerden, imtihanlardan bunalmış gelenler yeni ders yılına neşe ile, moral yüksekliği içinde girecekler.

Kızılay Genel Müdürü Muzaffer Akın konuşuyor :

«— Masrafımız elbette büyük. Bakınız gençler kaptan elde edeceklerini kendileri söylüyorlar. Her genç, kendisi için, dinlenmesi, vücut sağlığı ve kafa dinçliği için kendisine masraf yapılmaya lâyıktır. Gönül ister ki Türkiyemiz'de bütün öğrenciler yılda en az 20 gün kamp yapma imkânı bulabilsinler. Atatürk'ün dediği gibi sağlam kafa sağlam vücutta bulunur...»

Kızılay'ın Bursa, Adana, Trabzon, Erzurum, Aydın, Eskişehir, Diyarbakır ve Şarki Karaağaç Şubeleri de kendi çaplarında gençlik kampı kurmuş bulunuyor. Bu kamplardan 8 bin öğrenci faydalanıyor. Genel sekreter Babür Ardahan ilerde bu rakamın daha da artacağı inancında !

Ve her yıl 8 bin yerli ve yabancı öğ-

renci Kızılay meş'alesini gençlik kamplarında yakıp devam ettirecek...

Bir kaç gün ön-

ce Türkiye'nin dört tarafından gelenlerle birlikte dış ülkelere mensup kız öğrenciler tutuştur-

muştu meş'aleyi. Şimdi devralan erkekler grubu daha güçlü yakmak ve yarınlar devretmek azmiyle heyecan içinde. Atış'ı çevreleyen, elele tutuşup gösteri yapanlar yurdun çeşitli illerinden buraya getirilmişler. Hepsi çalışkan öğrenci.

«Adım Safa Tekmen; diyor, Tekirdağ'lı şimdi Rize'de oturuyor, kampın bir faydasını söylüyor :

BİR «AYI» KAMPTA DANSEDECEK BİR KIZ BULAMADI

Röportajı
yapan :

TOKAY GÖZÜTOK

«Kamp Ateşi» yandı. Kızlar ateşin çevresinde «bir defa» döndüler... Yerlerini, çadırlarını erkeklerle bıraktılar... Kamp Ateşi 20 gün yanacaktı... Kızlar gelince «ateş» sönecekti...

Erkeklerin andı ateşi söndürmemek, kızların andı ise ateşi söndürmekti...

Erkekler, kızları uğurlarken, «Deniz Perileri» ni karşıladılar.

Törene ayısı ile gelen Patagonya Kralı'nı kızdır-mamağa gayret ettiler... Beyaz sakallı Patagonya Kralının gazabına uğramamak için sözünden dışarı çıkmadılar. Aksi takdirde yaşlı kral elindeki asası ve yanındaki ayısı ile kendisini kızdıranları kovalıyacak, belki de onları bir müddet sonuna kadar hapsedecekti...

Tören Türkiye Kızılay Cemiyeti Genel Başkanı ve âzalarıyla, dâvetlilerin huzurunda saat 21.00 de başladı. İlk yardım vazifesini gören ve Ankarada Türk Kuşu ile birlikte çalışan 19 kişilik gönüllü paraşüt grubu yerlerine alındı.. Bu sırada 314 kişilik

kamp hep bir ağızdan şarkı söylüyor ve

«Atlara bindiler.
Kıbrısa gittiler,
Papaz Makarios'u,
Sünnet ettiler.»

diye tempo tutuyordu. Kızılay, fakir çocuklar gibi, Makarios'u da dünyanın hayrı için sünnet etmek dileğindeydi. Sonra Okyanusların engin derinliklerinde yaşayan «Deniz Perisinin» mesajı okundu. Acaip çığlıklarla ortaya atılan deniz perisi kendi ilince iyi eğlenceler temenni ettikten sonra mesajını okudu ve kamp sâkinlerinin sözünden dışarı çıkmamasını tenbih etti.

Daha sonra alkışlarla ortaya getirilen paraşüt grubunun komedyeni Atilla Parlak, hareketleri ve taklidleriyle misafirleri güldürdü. Onlara, bir türlü nizam sokulmayan Radyolarımızı ve Avrupayı tanıttı. Ağzıyla klarnet çaldı.. Ayısı ile birlikte âni olarak kampı ziyaret eden Patagonya Kralı gördüğü ilgi üzerine bir hediye vermek istediğini söyledi. Bunun üzerine hemen kralın tahtı getirildi.. Ve Kral, hediyesini Kızılay Genel Sekreteri Babür Ardahan'a vermek istediğini söylüyor-

rek, sekreteri huzura çağdı... Şık bir kıyafetle Kralın önüne gelen sekreter, Krallık ananelerine uyarak tahtın önünde diz çöktü.. Bu hareketten memnun kalan Kral ayağa kalktı ve hediye olarak başında taşıdığı su ile dolu kovayı sekreterin başına geçirdi. Sekreterin canım elçisi sırlıslıkla olmuştu.

Hazırundan ayrıldık tan sonra yanındaki ayısı ile konuşan Kral, ayısının isteğini bildirdi. Ayı kamp-taki genç kızlardan biriyle ateşin etrafında dans etmek istiyordu. Bunun üzerine genç bir kız arandı. Fakat hiç bir genç kız kralın ayısı ile dans etmek cesaretini gösteremedi. Bu arada ortaya atılan bir erkeği de ayı beğenmedi ve kendisi erkek olduğu için, erkekle dans edemeyeceğini söyledi.

Eğlenceler devam ederken vakit de bir hayli geçmişti. Gerek davetliler ve gerekse kamp sâkinleri vaktin geç olmasına rağmen eğlencenin bitmesini istemiyor, aksine çılgınca alkışlarla ortaya çıkanları teşçi ediyordu. Bunları kampta öğretmenlik yapan Amerikalı Barış gönüllüleri ile Finlandiyalı'lar ve

İranlılar grubu takip etti...

Son olarak Kızılay Neşriyat Müdürü Seyfettin Orhan Çağdaş davetlilere kamp hakkında bilgiler vererek iyi geceler temennisiyle şunları söyledi:

«Genel merkez bu yıl Pendikte, Kütahyada, Samsunda ve Çamkoruda olmak üzere 4 kamp kurmuş bulunuyor. Bunların dışında şubelerin kurduğu kamplarla bu sayı 13 e çıkmış bulunmaktadır. Bu kamplardan 8 bin çocuk istifade etmektedir. Kampa alınan çocukların yaşları 14 - 17 arasındadır. Bunların arasında denizi ve İstanbulu ilk defa görenler ekseriyeti teşkil etmektedir.

Seyfettin Orhan Çağdaş, sözlerinde tamamen haklı idi. Pendikteki kampta bulunan 314 kişinin çoğu denizi ilk defa görüyorlardı. 14 yaşındaki Kütahyalı Abdullah Öz toprak ile 17 yaşındaki Konyalı Ali Çoban şunları söylüyorlardı :

«Denizi ve İstanbulu ilk defa gördük. Deniz çok güzel şey. İlk önce tuzlu geldi. Sonra alıştık. Şimdi de hiç çıkmak istemiyoruz.»

**Pakistan Cumhurbaşkanı
Mareşal Eyüb Han'a
Kızılay Tarihî bir
Albüm hediye etti**

4 temmuz 1964 cumartesi günü saat 12.10 da Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir'in başkanlığında bir Kızılay Heyeti, Hariciye Köşkünde Pakistan Cumhurbaşkanı Eyüp Han'ı ziyaret etmiştir.

Kızılay Heyeti, Pakistan Cumhurbaşkanı'na; Balkan Savaşında Türkiye Hilâli-Ahmer Derneğinin, Pakistan Hilâli Ahmer Derneği ile harp yaralılarının bakım ve tedavilerinde büyük fedakârlıklarla, ortaklaşa çalışmalarına ait tarihî fotoğraflardan meydana getirilen bir albüm hediye etmiştir.

Albümü büyük bir memnuniyetle kabul eden Başkan Eyüp Han, Türkiye Kızılay Derneği yöneticilerine bu kadirşinas ve hassas davranışlarından ötürü ayrı ayrı teşekkür etmiş, Pakistan'da bulunmayan bu tarihî fotoğraflarla süslenmiş albümün Türkiye'den götürceği iyi hatıraların yanında büyük bir yer alacağını ifade etmiştir.

Türkiye Kızılay Derneği Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir ise, yaptığı kısa bir konuşmada Kızılay - Kızılhaç gibi uluslararası Sosyal Yardım Derneklerinin ulusları birbirlerine insanlık duygularıyla bağladıklarını, özellikle Türkiye Kızılay Derneğinin dost Pakistan Kızılhaç Derneğinin yakın ilgileri ve yardımlaşmaları üzerinde durarak, bu küçük ve tarihî albümü Türk Kızılay'ının Pakistan Kızılhaçına bir teşekkürü olarak gönderdiklerini açıklamıştır.

İNCELEME

BİR KANUN VE TATBİKAT

UMUMİ HAYATA MÜES-
SİR ÂFETLER DOLAYI-
SIYLA ALINACAK TED-
BİRLERLE YAPILACAK
YARDIMLARA DAİR 7269
SAYILI KANUN HAK-
KINDA ELEŞTİRME

YAZAN

NİHAT AŞAR

Türkiye Kızılay Derneği
Genel Müdür Yardımcısı

Geçen yazılarımızda 7269 sayılı kanunun tatbikatta doğurduğu müşkülleri izah etmeye çalışmıştık.

Bu yazımızda, 7269 sayılı kanunun, Beynelmîlel Kızılay ve Kızılay mukarreratı ile tearuz halinde bulunduğunu ispata çalışacağız.

Kızılay Esas Nizamnamesi 2 nci maddesine göre, (Kızılay 1946 ve 1949 Cenevre Mukavelesiyle cemiyetin kabul etmiş olduğu Kızılay - Kızıllaç Cemiyetleri Birliği kararlarını gerçekleştirmekle) yükümlüdür.

Kızılay Esas Nizamnamesi, Bakanlar Kurulundan musaddak olup bu mevzuat da, kanunlar gibi uyulması mecburi hükümler ihtiva etmektedir.

Kızılay'ın Millî cephesi yanında bu maddeye istinaden bir de Beynelmîlel hüviyeti olduğu şüpheden vârestedir.

Kanunun bu maddesi beynelmîlel mahiyette alınmış kararlar ve Kızılay'ın girişmiş olduğu taahhütlerle kabili tevîz değildir.

Bu cümleden olarak Kızılay, merkezi Cenevre'de bulunan Beynelmîlel Kızıllaç Komitesine ve yine aynı yerde bulunan Kızılay, Kızıllaç ve Kızıllaç ve Güneş Derneklerinin teşkil ettiği Lig'e bağlı bulunmaktadır.

Bu Beynelmîlel teşekküllerin gerek umumî kongrelerinde gerekse iera uzuvları olan hey'etlerin verdikleri kararlar bütün üye dernekler için uyulması zarurî kararlardır.

Kızılay, Kızıllaç Derneklerinin âfet ve yardım hizmetleri hakkında koyduğu kaide ve nizamlar, bağlayıcı mahiyette olup bütün Derneklerin buna ittîbâ etmesi mecburîdir.

Lig tarafından kabul edilen prensiplere göre (Âfetler kitabı madde 103) âfet, büyük sayıda kişilerin imkânsızlık ve ızdıraba düştüğü felâketlerdir. Bu kişiler, yiyecek, giyecek, barınak, sağlık ve bakım hizmetlerine, haberleşme ve hayatın diğer temel ihtiyaçlarına muhtaç durumda kalmış olanlardır.

104 üncü maddeye göre âfet yardım hizmetleri, sağlık, bakım, barınak, yiyecek ve giyecek ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla yapılır.

Bağışı yapanın rızası olmaksızın Kızıllaç ve Kızılay'ın malzeme ve hizmetleri değiştirilemez, satılamaz. (Madde 118 E fıkrası.)

Aynı maddenin (d) fıkrasında ise Kızıllaç'ın başlıca gayesi âcil ihtiyaçları karşılamaktır, denmektedir.

Beynelmîlel kaynaklardan gelen munzam fonlar âcil ihtiyaçlar karşılandıktan sonra elde kaldığı takdirde bu fonlar rehabilitasyon maksadıyla kullanılabilir.

Ancak bu son halde, bağışı yapan Derneğin muvafakati şarttır.

Kızılay, bir hizmet müessesesidir. Topladığı paralarla gayelerine uygun hizmetleri ifa eder. 7269 Sayılı kanunla Devlete iane cem'eden müessese haline getirilmesi istenilmekte ise de bu hal, müessesenin hüviyeti ile kabili telif değildir.

Beynelmîlel Kızıllaç ve Kızılay mukarreratı meyanında bu Derneklerin bağımsız oldukları hususunda alınmış kararlar :

(Beynelmîlel Kızıllaç el kitabı sahife 395)

Kızıllaç'ın esas prensipleri ve tatbikatı :

Guvernörler Konseyi, Kızıllaç ve Kızılay müesseselerinin bu güne kadar mevcut esas prensiplerinin aşağıdaki hususlar olduğunda mutabıktır :

«Tarafsızlık, politik, din ve ekonomik bağımsızlık, evrensellik ve Kızılay, Kızıllaç Derneklerinin eşitliği.»

Guvernörler Konseyi, buna şu prensiplerin ilâvesine karar vermiştir :

1. Kızıllaç Dernekleri gönüllü, kendi kendini idare eden âmme müessesesidir.

2. Bir memleketin Millî Kızıllaç Derneği Hükû-

meti tarafından tanınmalı ve silâhlı kuvvetler, sağlık hizmetleri ve diğer müesseselerle âmmeye hizmetinde tamamlayıcı faaliyetlerde işbirliğinde bulunmalıdır.

3. Kızılhaç ismi ve işareti (Amblemi) nin kullanılması, Cenevre Konvansiyonlarına göre yapılır.

Bir Kızılhaç Derneği, hiç bir şekilde ve maksat için isminin ve işaretinin kullanılmasını paylaşamaz.

4. Bir Kızılhaç Derneğinin faaliyetinin temeli, insanî fikirlerin yayılması ve insan ızdıraplarının dindirilmesi ve önlenmesine mâtuftur.

5. İnsanlık için en feci âfet harp olduğuna göre sulhün korunması için gerekli şartların meydana gelmesi maksadına faaliyetini yönelecektir.

6. Bütün gayretlere rağmen harp patlak verdiği takdirde, bir Kızılhaç Derneği, harpten dolayı meydana gelen sıkıntıların azaltılması ve esir, hasta, yaralıların durumlarının düzeltilmesi için bütün gayretini tefsif etmelidir.

Bilhassa kadın ve çocuk olmak üzere sivillerin korunmasını ve bunlara moral ve maddî yardım yapılmasını te'min etmelidir.

Bu görev, müstakillen veya silâhlı kuvvetler ve hükûmetin Sivil Savunma Servisleriyle işbirliği halinde yürütülmelidir.

7. Sel, deprem ve diğer tabii âfetler sonucu meydana gelen ve insanlığın ızdıraplarını dindirmek için bir Kızılhaç Derneği, âfet kendi memleketinde vuku buldu ise bütün gayretini sarfetmelidir. Başka memlekette vaki ise o memleketin Kızılhaç Derneği ile işbirliği yaparak bu ızdırapların dindirilmesi için bütün gayretlerini sarfetmelidir.

8. Bir Kızılhaç Derneği, salgın hastalık veya sosyal hastalık sonucu meydana gelen ızdırapların dindirilmesi için elinden gelen gayreti sarfetmelidir. Bu görevi müstakillen, hükûmetle veya bu sahada faaliyet gösteren uygun sağlık hizmetleriyle işbirliği halinde çalışmalıdır.

Gerekli müessese, meselâ, hastahane, dispanser, klinik vesairenin kurulması için gerekli tedbirleri alarak memleketinin halkına yardım etmeli ve halk arasında halk sağlığı bilgisinin yayılmasına çalışmalıdır.

9. Gayelerine ulaşabilmek için bir Kızılhaç Derneği, hakiki demokratik esaslar üzerine kurulmalıdır.

Üyelğin, bütün vatandaşlara açık bulunması için gerekli her türlü tedbirin alınmasını te'min etmelidir.

10. Milli bir Kızılhaç Derneğinin mali kaynakları, üye aidatından şahıs ve teşekküllerin gönüllü bağışlarından olmalıdır.

Eğer hükûmet, bir Kızılhaç Derneğinin esas maksadları için bir fon vermeğe kalkarsa, söz konusu Dernek, bu paranın kullanılması Genel olarak Kızılhaç hususundaki bağımsızlığı ile Bağımsızlığına hallettiği takdirde bu fonu kabul eder. Aksi halde reddeder.

11. Çocuk geleceğin yetiskini olacağına göre, bir Kızılhaç Derneği çocuğun Kızılhaç idealleri bilgisine, dünya çapında ruha sahip ve Kızılhaç sembollerinin mânasına vakıf şekilde yetişmesi için elinden gelen gayreti gösterir.

12. Eğer bir Milli Kızılhaç Derneği, diğer özel teşekküllerle işbirliği yapmak isterse, her hal ve şart altında hareket serbestliğini ve Kızılhaç hürriyetini muhafaza etmek şartıyla işbirliği yapabilir. Faaliyetleri Kızılhaç prensiplerine uygun olmak şartıyla bir Kızılhaç Derneği Hükûmeti ve diğer teşekküllerle işbirliği yapabilir.

13. Üyelik için şart olan insanî prensipleri yerine getirerek Milli bir Kızılhaç Derneğinin Lig'e üye olması arzu edilir.

Bu kararlar muvacehesinde 7269 sayılı kanun, Derneğin Milletlerarası anlaşmalarla Hükûmetler tarafından tanınmış olan muhtariyetine müdahale mahiyetindedir.

Beynelmîlî statü, âfet ve felâket vukuunda Beynelmîlî kaynaklardan gelen yardımların Kızılhaç ve Kızılhaç statüsüne göre ve bizzat Kızılhaç ve Kızılhaç Dernekleri tarafından yapılmasını âmirdir.

Bu hükümlere muhalefet, Beynelmîlî statüye muhalefettir.

Bunlara ifaatsizlik, câmiadan çıkarılmaya kadar gidecek müeyyidelerle önlenmiştir.

Devletler Kızılhaç ve Kızılhaç Derneklerinin muhtariyetlerini taahhüt etmişlerdir. Tanınmanın bir şartı da bu muhtariyetlerin taahhüt edilmiş olmasıdır.

Yukarıda izah edilen sebepler muvacehesinde 7269 sayılı kanunun 33 nci maddesi (b) fıkrasının kanuna girmiş olmaması gerekirdi. Böyle bir maddede bulunduğu göre Kızılhaç'ın bu maddeyi tatbiki hukuken imkânsızdır. Beynelmîlî kanunların hiyerarsik bakımdan Milli kanunların üzerinde olduğu zahtan vârestedir.

Yukarıda izah edildiği vechile Beynelmîlî mevzuat, böyle bir kanun maddesinin konulmasını meneder. Kızılhaç'ın, bu maddenin şümülü dışında bırakılması gerekmektedir. Aksi halde dış kaynaklardan te'min edilen meblağların tekrar hibe eden Derneklere iadesi gerekecektir. Ve bu maksatla Maliye Bakanlığının gerekli döviz müsaadesi talep edilme yoluna gidilecektir.

7269 Sayılı Kanunun, Medenî kanun, Birleşmiş Milletler kararları, Cenevre anlaşmaları ve Beynelmîlî Kızılhaç, Kızılhaç mukarreratı ile tearuz teşkil ettiği meydandadır. Tearuzun kaldırılması için Kızılhaç'ı bu kanunun şümülü dışında bırakacak şekilde kanunda gerekli tadilat yapılması icabetmektedir. Aksi halde dış kaynaklardan te'min edilen yardımların 7269 sayılı kanunda zikredilen fona yatırılması icbar edildiği takdirde Derneğimiz beynelmîlî mevzuata aykırı hareket etmek durumuna düşmemek için dışarıdan yapılacak yardım tekliflerini reddetmek mecburiyetinde kalacaktır.

Bundan başka yukarıda arz edildiği gibi Kızılhaç Devlete iane cem'eden bir müessese haline getirilmiş ve hizmet müessesesi karakterinden ve maksadından uzaklaştırılmış hale gelecektir.

En kısa zamanda mezkûr kanunda gerekli tadilatın yapılması, bu tadilat yapıluncaya kadar Kızılhaç'ın bu kanunun şümülü dışında mütalâa edilmesi gerektiğine inanmaktayız.

YARDIMLAR ARTTIRILACAK

Kızılay Genel Merkezi'nde, 21 temmuz 1964 tarihinde Türkiye Kızılay Derneği aracılığı ile Türkiye'ye yardım eden Kurumlarla, bu yardımlardan faydalanan Bakanlıklar temsilcilerinin katıldığı bir koordinasyon toplantısı yapılmıştır.

Türkiye Kızılay Derneği Genel Sekreteri Babür Ardahan'ın kısa bir konuşmasıyla açılan ve Kızılay Genel Müdür Yardımcısı Nihat Aşar tarafından yönetilen toplantıda, Amerikan İktisadi İşbirliği Teşkilâtı Programı Müdürü Mr. Hamer, Amerikan Care Teşkilâtı Müdürü Mr. Cregger, Amerikan Katolik Yardım Servisleri Müdürü Mrs. Marie Di-Salvo Schmidt, Milli Eğitim, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı temsilcileri hazır bulunmuşlardır.

Toplantıda okullara, hasta ve yoksul vatandaşlara Kızılay aracılığı ile yapılan yardımların miktarlarının geniş oranda arttırılarak, en iyi ve en sür'atli bir şekilde ulaştırılabilmesi için Kızılay'la daha sıkı bir işbirliği kurulması görüşülmüş ve bu konuyla ilgili iki komite kurulmuştur.

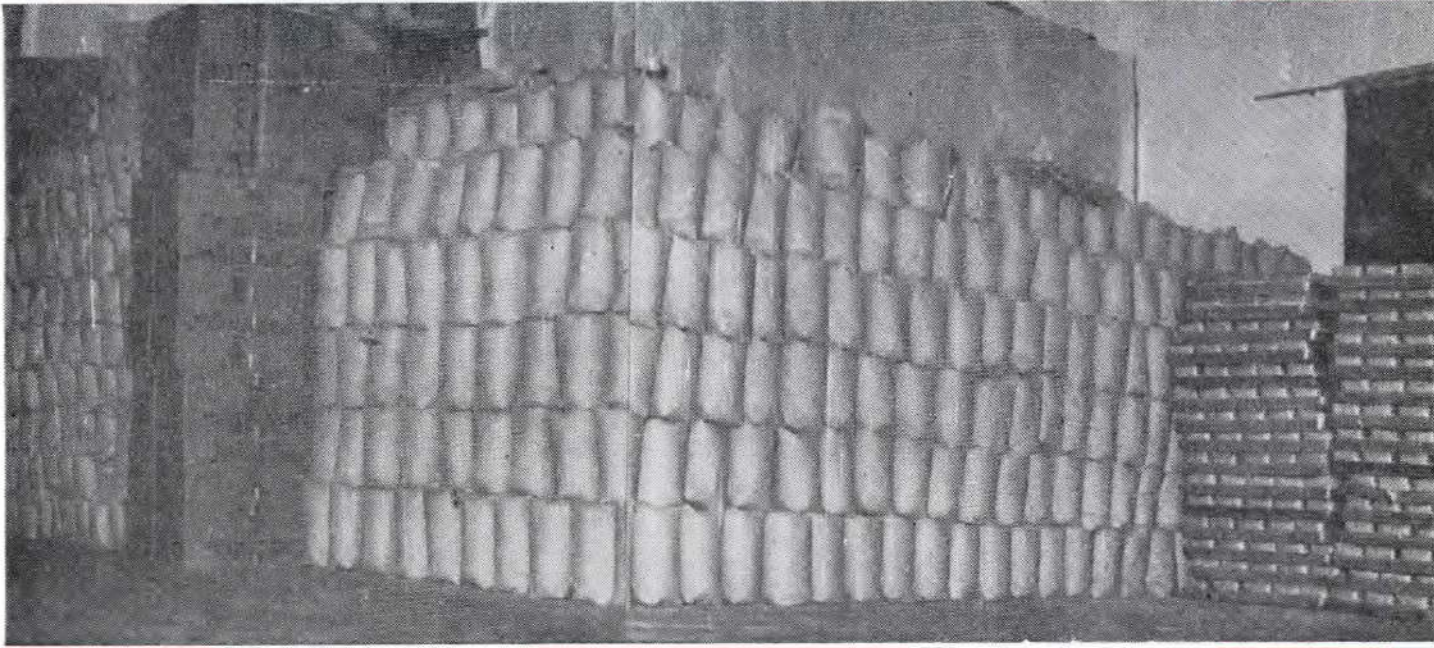
Kızılay Nişantaşı Şubesi

Yeni binasında faaliyete başladı

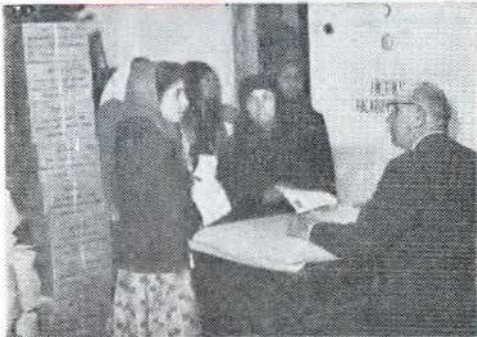

Böyle kalabalık topluluklarının beklediğine Kızılay Şubeleri önünde her zaman rastlamak mümkündür. Yoksul ve kimsesizlerin bekleyişi beyhude değildir.

Kızılay Genel Merkezinde olduğu gibi şubelerinde de muntazam istif edilmiş gıda ve giyecek stokları, yoksullara dağıtılmak üzere hazırlanmıştır. Kızılay Eminönü Şubesinin resimdeki stokları yoksullara nasıl yardım yapıldığı hakkında bir fikir verebilir.

İşte şu yaşlı ve yoksul ihtiyarlar, kendileri için gayet muntazam ambalajlar içinde hazırlanan gıda maddelerini almak üzere kayıtlarını yaptırıyorlar. Bunlar da diğer bir grup... Kızılay Eminönü Şubesinin gıda dağıtımından her defasında bin, binbeşyüz aile faydalaniyor. Bu, Kızılay Şubelerinden yalnız birisinin yaptığı yardımdır. 625 Kızılay Şubesi binlerce yoksulu yediriyor, giydiriyor.

AYDIN, UYANIK KADINLARIMIZI BEKLIYEN BİR HİZMET SAHASI

KIZILAY ÇANKAYA ŞUBESİ

Kızılay Çankaya Şubesi Dikiş Atölyesinde, Nişantaş Kız Enstitüsü mezunu öğretmen Feride Serim'in yetiştirmeye çalıştığı kız çocukları ve ev kadınları. Bir yandan öğreniyorlar, bir yandan da yardımcı oluyorlar.

Röportajı yapan : **SELMA TÜKEL**

Türkiye Kızılay Derneği Şubeleri, yöneticilerinin ilgi ve çalışmaları ile çevrelerinin sosyal, ekonomik durumlarıyla paralel olarak, hizmetlerini daha geniş kütlelere yayarak, faaliyet göstermektedirler.

Kızılay Çankaya Şubesi, yöneticilerle üyelerin, sıkı bir işbirliği ve anlayışıyla elele vermeleri sonucu çalışmalarını günden güne arttırmakta, her konuda çevrelerine

ve halka yararlı olmağa çalışmaktadır. Sosyal yardımlar ve sosyal çalışmalar konusunda Kızılay Çankaya Şubesi sözü en çok duyulan Şubelerden birisidir.

600 üyesi bulunan Çankaya Şubesi, her ay 500-600 kişiye devamlı olarak gıda yardımı yapmaktadır. Ayrıca birçok yoksul, sakat ve yaşlı vatandaş her ay şube tarafından bağlanan aylıklarını almaktadırlar. 50 yoksul vatandaşa da her ay para yardımı yapılmaktadır.

Ankara Sıhhiye Cihan Sokaktaki Kızılay Çankaya Şubesinin dört katlı binasının sabah-tan akşama kadar her odasında daima bir canlılık göze çarpmaktadır. Birinci ve ikinci katlar altı ay önce kurulan dispensar çalışmalarına ayrılmış... Çankaya Şubesi, dispenseri tam teşekküllü olarak kurmuş ve öyle de devam ettiriyor. Dahiliye, Hariciye, Çocuk, Burun-Boğaz-Kulak, Nisaiye, Röntgen, Göz, Cildiye, Asabiye, Bak-

Sıhhiye Cihan Sokaktaki Kızılay Çankaya Şubesinin dışardan görünüşü

teriyoloji servislerinde her gün en az 25 vatandaşın muayene ve tedavileri yapılmaktadır. Çankaya Şubesinin kapısında her gün rastlanan kadınlı, erkekli kalabalığı, Dispansere muayene olmak için gelenler teşkil etmektedir.

Birinci katta, ayrıca Sağlık Bakanlığı'yla ortaklaşa kurulan Anne - Çocuk Sağlığı Servisi bulunmaktadır. Anne - ÇOCUK Sağlığı Servisi kuruluş statüsüne göre hamile kadınlarla, 0-6 yaş arasındaki çocukların her türlü ruh ve beden sağlıklarıyla, beslenmeleriyle meşgul olmaktadır. Bu servisin doktoru, ebesi, hemşire ve memuru Sağlık Bakanlığı tarafından sağlanmakta, bina ve bütün gerekli sıhhi malzemeler de Şube tarafından verilmektedir. Anne - Çocuk Sağlığı Servisi öğleye kadar gelen hastalarla meşgul olmakta ve öğleden sonra da gezici ekipleri vasıtasıyla tek tek evleri dolaşarak evlerdeki hasta anne ve çocukları tesbit ederek onların bakım ve tedavilerini ayaklarına götürmektedir.

Anne - Çocuk Sağlığı Servisine geçenlerde muayene için gelen 11 yaşında felçli bir kız

Kızılay Çankaya Şubesi Başkanı Kadri Nomer sağ başta ve Yönetim Kurulu üyeleri, çanta atölyesinde yapılan çeşitli çanta, yastık ve diğer eşyalarla birarada görülmektedir.

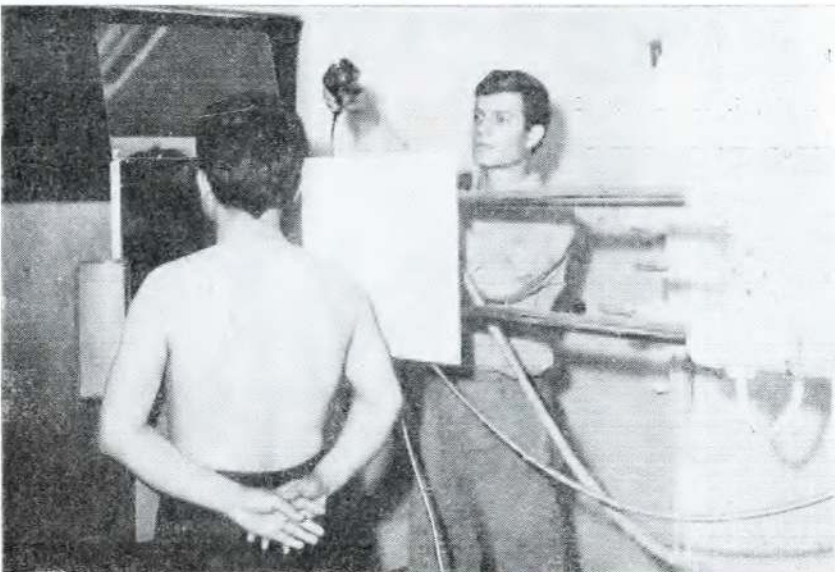
çocuğunu himayesine alan Çankaya Şubesi, çocuğu Gülhane Hastanesinde ihtimamla tedavi ettirmektedir. Bugüne kadar yapılan tedaviler ve Gülhane Hastanesinde çocuğa gösterilen yakın ilgi ve her türlü tıbbi müdahaleler çocuğu günden güne iyiliğe doğru götürmektedir.

Şubenin geniş en üst katı elişleri atölyesi haline getirilmiş... Odalar servis servis bölünmüş. Bir oda çanta atölyesi, bir oda sipariş dikiş atölyesi, bir oda prova odası, bir oda nakış odası....

Dikiş atölyesinde bir öğretmenin etrafında her yaşta kız çocukları.. Öğretmenlerinden öğrendiklerini kumaşlara uyguluyorlar. Salonda modeller, müşteriler. Çankaya Şubesi geliri tamamen yoksullara verilecek olan bu elişleri atölyesinde fiatları dar bütçeli ailelere göre düzenlemiş.

Başkan Kadri Nomer :

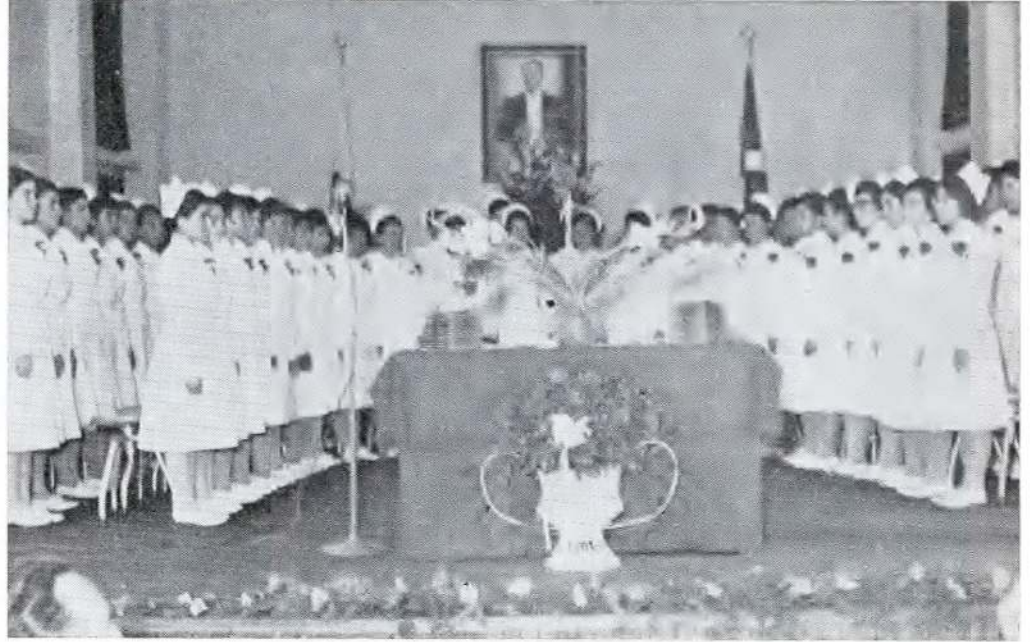
«Biz, diyor, bu atölyeyi kurarken Ankara'nın bir memur şehri, çalışan kadın memuru bol olan bir şehir olduğunu hesapladık birinci plânda. Burada talep edilen bütün ücretler, dışardakilerin çok altındadır. Bu atölyelerde gerek okul çağında olan ve gerekse çeşitli sebeplerle okul dışı kalan kız çocukları dikiş dikmesini, çanta ve diğer şeyleri yapmasını öğreniyorlar. Ama şurası bir gerçektir ki, küçük çocuklar beklenen randımanı veremiyorlar. Ben bir Kızılaycı olarak, küçük kızlarımız bu konudaki bilgilerini arttırırken, asıl bu işlerde kabiliyetli ve bilgili olan hanımefendilerimizin önyak olmalarını arzu etmekteyim. Bu atölyeler o zaman, daha geniş bir teşkilâtla ve randımanla çalışacaktır».

Çankaya Şubesi Dispanserinde bir vatandaşımızın göğüs filmi çekilirken

KIZILAY HEMŞİRE-EBE OKULUNDA

1964 Yılı Mezunları Diploma Töreni

Kızılay Hemşire - Ebe Okulu 1964 yılı mezunları, diploma töreninde toplu bir halde.

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, diploma töreninde konuşmasını yaparken.

1964 yılı mezunları, diplomalarını almak üzere salona girerken.

1964 yılı mezunları, diplomalarını almak üzere salona inerken.

1964 yılı mezunları İstiklâl Marşını söylüyor

Senato Başkanı Enver Aka'nın zarif eşleri Cahide Aka, Kızılay Hemşire - Ebe Okulu 1964 yılı diploma töreninin şeref misafiri olarak bulundu ve öğrencilere diploma verdi. Yandaki fotoğrafta, Cahide Aka, bir öğrenciye diploma verirken görülüyor.

Kızılay Hemşire - Ebe Okulu 1964 yılı mezunları

Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, bir öğrenciye diplomasını veriyor.

Kızılay Yönetim Kurulu üyesi Nermin Arpaçioğlu, bir öğrencinin diplomasını verirken

Kızılay Genel Başkanının zarif eşleri Türkan Pamir, yeni mezunlardan birine diplomasını verirken.

Kızılay Genel Müdürü Muzaffer Akın ve AİD Türkiye Müşaviri Elisabeth Braett, Hemşire - Ebe Okulu 1964 yılı mezunlarına diplomalarını veriyorlar. Kızılay Hemşire - Ebe Okulu 1964 yılı diploma verme töreni bu yıl da çok güzel bir şekilde tertiplendi ve törende seçkin bir davetli topluluğu ile Kızılay Genel Merkez, Yönetim Kurulu, İstanbul Temsil Kurulu ve Şube Kurulları üyeleri de bulundular.

atle gelişmemiş ve satha çıkma-
mıştır. Fakat mesele bugün bütün
memleketlerde artık bahis konu-
sudur ve gün yüzüne çıkmıştır. İs-
ter gelişmiş, isterse gelişme halin-
de olsun, artık gelir dağılımına
devletler çeşitli yollardan müda-
hale ederek bu dağılımın adalet
ölçüleri içinde cereyan etmesine
çaba sarf etmektedirler. Bu su-
retle Kızılay veya Kızılhaç veya
diğer benzeri teşekküllerin barış
zamanındaki hizmetleri ve yar-
dımları gerçekten muhtaç ve ade-
dî bakımdan daha küçük katego-
rilere tevaccüh etmekte, hiç bir
gelire malik olmayanlar esas al-
ılmakta ve bu suretle sosyal si-
gortalar dışında kalan hastalar,
ihtiyarlar, terk olunmuş çocuklar
ve kimsesizler ve tabii âfetlerin
felâketzedeleri ihtimallerin siklet
merkezini teşkil etmektedir. Bu
yol ile yardım ve hizmetin kalı-
tesi yükselmektedir.

Devletin gelir dağılımı hadi-
sesine müdahalesine gelmek için
çeşitli safhalardan geçmek gerek-
miştir. Ücretlerin sefalet ücretle-
ri haline gelmesinin ortaya koy-
duğu sosyal ve siyasi huzursuz-
luklar birçok toplumalarda mev-
cut düzeni kökünden sarsmıştır.
Binaenaleyh devlet yavaş yavaş
ücret seviyelerine ve hiç olmazsa
bunların asgarî hadlerine müda-
haleyi zarurî görmüştür. Devletin
bu müdahalesi yanında işverenler
özellikle ekonomik ve sosyal dü-
zeni korumuş ve aynı zamanda
yeni ekonomik teorilerin tesiri
altında kalarak büyük kitlelerin
satın alma güçlerini arttırmış ve
buradan tam istihdamı sağlamaya
yardımcı olmak gayesiyle gelirin
daha âdil dağılımı için kendi
yönlerinden gayret sarf etmişler-
dir. Çalışma şartlarının islâhında
da aynı paternalizm anlayışını
tesbit edebilmekteyiz. Bu hareke-
tin yanında özellikle kapitalist
bir ekonomik sisteme ve demok-
ratik bir siyasî düzene malik bu-
lunan memleketlerde işçilerin, ik-
tisaden zayıf durumda bulunan
kitlelerin sendikalar halinde teşki-
lâtlanarak ve toplu pazarlık ve
grev müesseseleri vasıtası ile ge-
lir dağılımı üzerine müessir olduk-
larını görmekteyiz. Bu oluş dev-
letlerin bu sahadaki politikaları
üzerinde ayrıca müessir olmuş
mütarekki gelir vergileri ve sos-
yal güvenlik sistemleri vasıtası ile

gelirin daha âdil ölçüler içinde
dağılması için tedbirler alınmış-
tır. Buradan, bir anlamında, millî
gelirin yeniden dağılımını ifade e-
den sosyal güvenlik sistemlerinin
doğum gelişmelerine geçmek is-
tiyoruz.

2. SOSYAL GÜVENLİK VE KIZILAY

Herkesin millî hasıladan â-
dil bir pay alması için alınması
mümkün tedbirler şüphesiz önem-
li bir hadisedir. Bu suretle fakirlik
ve sefaletin önlenmesi, memle-
ketlerin gelişme derecelerine tâbi
olarak mümkün olmaktadır. Fa-
kat aynı derecede diğer bir önem-
li hadise de şahsi gelirlerin deva-
mını sağlamaktır. Binaenaleyh in-
sanları, gelirin kesilmesine sebep
olabilecek çeşitli risklerin netice-
lerine karşı teminat altına almak
lâzımdır. Başka bir deyimle has-
talandıkları, ihtiyarladıkları, iş-
siz kaldıkları, çeşitli sebeplerle
beklenmedik hadiselerle karşılaş-
tıkları zaman onları mümkün ol-
duğu ölçüde tekrar faal hayata
koymak hem de faal hayattan
ayrı kaldıkları müddet içinde ge-
çimelerine imkân verecek gelir-
lerini sağlamak gerekmektedir.

Bunun başka bir ifadesi in-
sanın yarınını teminat altına al-
mak, yâni onu ihtiyaç korkusun-
dan azâde kılmaktır. Bugün eko-
nomileri gelişmiş birçok memle-
ketlerde bu merhaleye ulaşılmış-
tır. Gelişme halindeki memleket-
ler bu merhalenin genel olarak
henüz başında bulunmaktadırlar.
Zira sosyal güvenlik sistemleri
memleketlere oldukça pahalıya
mal olmaktadır. Sosyal yardım-
ları ve hizmetleri de dahil etti-
ğimiz takdirde bazı memleketler
de millî hasılanın % 20 sine
kadar varan bir yekûnunun ge-
niş anlamında sosyal güvenliğe
tahsis olunduğunu tesbit eyle-
mekteyiz.

Şüphesiz sosyal güvenlik
sistemleri de bugünkü safhala-
rına ulaşmak için uzun bir mer-
haleden geçmiştir. Evvelâ ilk
çağlarda aile ferdin başlıca da-
yanağı olmuştur. Bugünkü gele-
neksel toplumalarda da aynı ha-
diseyi tesbit eylemekteyiz. Bu
çeşit toplumalarda aile ferdin ga-
rantisidir. Bu sebepten ötürüdür
ki bugün dahi geleneksel toplum-

larda sınıî toplumlarda görüldü-
ğü gibi sosyal güvenlik sistemle-
rine duyulan ihtiyaçlar çok acil
ve kesif bir mahiyet taşımamak-
tadır. Ailenin yanında dinlerin
ve ahlakî kuralların ve merhamet
duygularının ferdi yardımlaşma-
lara yol açtığını görmekteyiz. Bu
safha kolektif yardımlaşmalara
ulaşmak suretiyle aşılmıştır.
Ortaçağdan sınıî inkişafın yay-
gın bir hal almasına, yâni 20 nci
yüzyılın başına kadar loncalar
içindeki kolektif yardımlaşma-
lar kısmen bugünkü anlamında
sosyal güvenlik sistemlerinin ba-
zı hizmetlerini görmüştür. Bu ip-
tidâî bir safhadır. Sonra sınıî in-
kılâp içinde tamamiyle ihtiyarî
esaslara dayanan karşılıklı yar-
dımlaşmalar batı toplumunda ya-
yılmaya başlamıştır. Fertler kıs-
men hastalığa ve ihtiyarlığa ve iş-
sizliğe karşı himaye olunmuşlar-
dır. Sonra ihtiyarî sigortalar saf-
hası başlamıştır. Fakat bu da ik-
tisaden zayıf durumda bulunan-
ları bütün sosyal, fizyolojik ve
meslekî risklere karşı koruyabil-
mekten uzaktır. Nihayet XIX un-
cu yüzyılın sonunda bu safha da
aşılarak sosyal sigortalara ulaşılmış-
tır. Sosyal güvenlik sistemleri-
nin temelinde sosyal sigortalar
vardır. Sosyal sigortaların ifade
eylediği bir manada toplumun
fertleri arasında dayanışma ve çe-
şitli risklerin neticelerini bütün
topluma yaymaktır.

Fakat bugünkü sosyal güven-
lik anlayışına ulaşmak için sos-
yal sigortaların sosyal yardım-
lar ve sosyal hizmetler ile ta-
mamlanması gerekmiştir. Yalnız
başına sosyal sigortalar sosyal
güvenliği sağlamak bakımından
kifayetsizdir.

İşte gerek çalışma şartlarının
bir düzene bağlanması yâni in-
sancıl hukuk, gerekse insanın
geleceğini teminat altına alan sos-
yal güvenlik sistemi bir bütün o-
larak sosyal politikayı teşkil e-
der. Şu halde bir memleketin
sosyal politikası Kızılay ilkele-
ri ile yakın ilişki halindedir. Her
iki halde de hiç bir karşılık a-
ranmaksızın hayatın çeşitli risk-
lerine karşı insanı korumak ve a-
cılarını dindirmek düşüncesi hâkim-
dir. Memleketler geliştikçe sos-
yal güvenlik sistemleri içinde sos-
yal yardımlar ön safhayı işgale
doğru gitmektedir.

KIZILAY DERNEĞİNİN KURULUŞUNA KISA BİR BAKIŞ

(Sayfa 8 den devam)

askerî hastanelerin baştabipleri Komiteye iştirak ettiğinden, bunların ancak lehte tesirlerini ümit etmek ve teşekkül için Sağlık Servisleri 1. Müfettişi Dr. Salih Bey'in kayıtlarından

Haşmetmeap Ömer Paşa'nın bazı ziyaretler yapmama müsaade, üyelerinin sayısının bir hayli arttığını bildirebileceğimi ümit etmekteyim.

Statünün redaksiyonu komisyonu yakında, tarafımdan mufassal olarak teklif olunan statünün revizyonu ve gazeteler vasıtasıyla halka yapılacak bir çağrı ile meşgul olmaktadır.

Her başlangıç zordur; fakat başlangıç yapılmıştır. Bundan sonra başarıyı ümit edelim ve iyi niyetle arzu ettiğim gibi hareket edebilmemi için Tanrı bana kuvvetimi iade etsin.

Saygı değer Başkanından Komitenizin üyelerine de saygılarımı ifade etmesini ve aynı zamanda bizim genç Komitemizi, Komitenizin hayırlı kardeşliğine tevdi buyurmasını rica ederim.

Derin saygılarımın teminatını kabul buyurunuz, Sayın Başkan.

Dr. Abdullah

Csmanlı Yaralılara Yardım Komitesi
Geçici Genel Sekreteri

İstanbul Beyoğlu Firuzağa 97 ve 95

Ordular Kumandanı ve İmparatorluk

Hassa Ordusu Başkumandanı

Haşmetmeap Serdari Ekrem

Ömer Paxa

himayesinde

Osmanlı Orduları Sağlık Servisleri

Genel Müfettişi

Marko Paşa'nın

Geçici Başkanlığında

Geçici Komite Üyeleri

Dr. Salih Bey : Aybay, Askerî Sağlık Komisyonu
üyesi, Sağlık Servisleri 1. Müfettişi

Dr. Z. de Castro : Haydarpaşa Hastanesi Baştabibi

Dr. Mehmet Bey : Albay, Gümüşsuyu Hastanesi Baştabibi

Frezey Paşa : Brigat Generali

Dr. Faik Bey : Albay ve Tıbbiye Okulu Prof.

Dr. Spraki Bey : Albay, Askerî Sağlık Servisleri 2 nci
Müf. Sağ. Kom. üyesi

Dr. Emin Bey : Albay, İmparatorluk Hassa Ordusu
Baştabibi

Dr. Ali Bey : Albay, Seraskerağa Hastanesinde Er-
kâniharbiye Tabibi

Etem Paşa : Devlet Şûrası âzası

Dr. Beliser Bey : Yarbey, Haydarpaşa Hastanesinde Er-
kâniharbiye Tabibi

Dr. Miltiyadi Bey : Yarbey, Haydarpaşa Hastanesin Er-
kâniharbiye Tabibi

Dr. Pascal Bey : Yarbey, Haydarpaşa Hastanesi Erkâ-
niharbiye Tabibi

Dr. Kostantin

Limanides Bey : Yarbey, Erkâniharbiye Tabibi

Dr. C. Maraş Bey : Yarbey,, « «

Dr. İskender Bey : Yarbey,, « «

Cost Anthopoulos : Ticaret Bakanlığı mensuplarından

İskender Bey : Yarbey, Bayındırlık Bakanlığı men-
suplarından

Dr. Nikoli Bey : Yarbey, Seraskerağada Erkâniharbiye
Tabibi

P Atabey : Albay, Cezaevleri Müfettişi

Dr. Sotto : Avusturya Sefareti Doktoru

Dr. Mavrogini : Tıbbiye Okulunda Profesör

Mr. Hartet : Serbest Meslek

Mr. Ruslander : Tüccar

Dr. Abdulah Bey : Albay, İmparatorluk Hassa Ordusu
Hastanesinin Erkâniharbiye Tabibi

Dr. Abdullah Bey, Albay

Osmanlı İmparatorluğu Yaralılara Yardım

Derneği Komitesinin Geçici Genel Sekreteri

İstanbul Beyoğlu Firuzağa Mah. Taksim

Civarı, No 97 ve 95

T A A H H Ü T N A M E

İstanbul'da Osmanlı İmparatorluğunun yaralı kara ve deniz askerlerine yardım için bir derneğin kurulması maksadı ile geçici bir komitenin teşkili ile ilgili olarak biz aşağıdaki imza sahipleri;

İstanbul'da bir Yaralılara Yardım Derneğinin kurulması için geçici bir komitenin teşkili ile ilgili olarak haşmetmeapları Ömer Paşaya takdim olunan teklifi ve teklif olunan esas nizamnameleri, Parisdeki yaralılara yardım dernekleri milletlerarası konferanslarının neticeleri hakkındaki raporu ve Kongrenin 19 Ağustos 1867 tarihli tekliflerini,

Haşmetli Sultan Abdülâzizin 22 Ağustos 1864 tarihli Cenevre Milletlerarası sözleşmesine iltihakını beyan eden ilk Avrupa hükümdarlarından biri olmasını,

Hükûmetlere ve yaralı askerlere durumlarının tahfifinde münakaşa edilmez avantajlar sağlayan genel olarak adı geçen İsviçre Sözleşmesini ve özel olarak da yaralılara yardım milletlerarası derneklerinin karşılıklı yardımlarının ameli faydasını,

Osmanlı Hükûmetinin, bir harp halinde böyle faydalı karşılıklı bir yardımı, yani, sağlık servislerinin hastanelerin ambulansların ve yarı esirlerin tarafsızlığına iştirake hak iddia edebimesi ve bundan başka bütün diğer memleketlerin bütün milletlerarası derneklerinin karşılıklı faal bir yardımına güvenebimesi için, 22 Ağustos 1864 tarihli diplomatik sözleşmenin sâdece tasdik olunmasının kifayet etmeyeceğini ve tatbik mevkiine konulması gerektiğini,

Ve Nihayet Türkiye'de böyle bir Derneğin mevcudiyetinin bütün Avrupa'ya Hükûmetin ve halkın insanlığın gelişmesine ve sağlık hizmetlerinin ıslah olunmasına alâkasını gösterecek ve aynı zamanda Osmanlı İmparatorluğu için mütekabiliyet hakkını ihdas edecek olmasını nazarı itibare alarak;

İstanbul'da yaralılara yardım Merkezi ve Milletlerarası bir Derneğin kurulması için geçici bir Komitenin teşkilini destekliyeceğimizi beyan ederiz. Haşmetmeap Ömer Paşa'nın himayesinde ekselansları Marko Paşa'nın fahri başkanlığında ve Cenevre Milletlerarası Merkez Komitesinin vekili, geçici Genel Sekreter Dr. Abdullah Beyin teklifleri üzerine böyle geçici bir Komiteyi teşkil etmeye amâde bulunduğumuzu beyan eder ve Haşmetmeap Ömer Paşa'dan Avrupanın bütün memleketlerinde mevcut olanlara benzer şekilde İstanbul'da Osmanlı İmparatorluğu için Yaralılara Yardım Merkez Derneğinin kat'i olarak kurulması hususunda yüksek Hükümet nezdinde tavassutla bulunmasını rica ederiz.

İstanbul, 11 Haziran 1868

Abdullah Bey 23 Teşrinisani 1867 tarihinde «Paris'de Internasyonal Kongresi Reisi» Kont Serurier'den bir Merkez Komitesi — İdare Kurulu — kurulmasını teşvikkâr bir mektupla talep etmiştir :

Aziz Refikim Komiser Efendi,

Zatınızın Cemiyeti umumiyemizde ne kadar gayretle çalıştığınız hakkında İmparator hazretlerine malûmat vermesini Paris'te mukim Osmanlı Sefirinden rica eyledimse de mamafih avdet üzere bulunduğunuz şu anda rûfekamızın Zâtîalileriyle münasebet peyda eylemiş olmalarında ne kadar memnun olduklarını size tekrar arz etmek isterim. Asrı medeniyetimizi şereflendirecek bir suretle hizmeti şefkat perverane ve terekkiûyan için çalışan Cemiyti Umumiyemizin terakkiyat ve imbisatına muvaffakiyet için sizin delâleti fikriye ve gayreti mahsusenizden ümitvarım.

Komiser efendi, ümit ederim ki Devleti Aliyeyi Osmanîyenin terakki perverliğinden dolayı bütün dünyanın ahvâl ve efkârı âliyesini takdir eylediği hükümdar-i zişanı sizin mesainizi himaye edecektir.

Aziz refikim, Devleti Osmanîyenin o âzîm ve aliyülâla olan payitahtında meruhini askeriye imdat için bir merkez komitesi teşkil ediniz. Eğer zâtı şahane bunu himayeleri altına alırsa Cemiyetiniz dahi bihakkın teessüs etmiş olur. İşte hususâtı mesudenin arzıyla valâlarında tekrimatı faikemizi kabul buyurmanızı rica ederim

23 Teşrinisani 1867

İmza

Paris'de Internasyonal Kongresi
Reisi

Kont Serurier

Kurucular tarafından 1869 tarihinde İstanbulda »MECRUHİNİ ASKERİYE İANE CEMİYETİ« Geçici Merkez Komitesi teşkil edildi.

Reis	: Marko Paşa
Reis Vekili	: Dr. Monceri
Baş Kâtip	: Abdullah Bey
Kâtip Muavini	: Mösyö J. Dekastro
Diğer Kâtip	: Limonides Bey
Hazinedar	: Rahip Şarl Kördis

Derneğin Tüzüğünü hazırlamak için Salih Bey'in başkanlığında Mavro ve Castro'dan mürekkep bir Komisyon kuruldu.

Tasarı, Kurucular tarafından ittifakla kabul edildi.

O devrin vehmi ve zihniyeti bir türlü Tüzüğün tatbi-

kine ve teşkilâtın genişlemesine büyük gayretlere rağmen imkân vermemiştir.

Abdullah Bey öldü. Gayretler 1877 yılına kadar böylece devam etti.

1877

«OSMANLI HİLÂLİAHMER CEMİYETİ» adıyla faaliyete geçiş

Abdullah Beyin ölümünden sonra gayretler devam etti. Milletlerarası yazışmalar yapıldı. «Kızılay»'ın bugünkü alâmeti farikası Milletlerarasında kabul ve tescil edildikten sonra Marko Paşanın başkanlığında toplanan Kurucular Umumî Heyeti 14 Nisan 1877 tarihinde hazırlanan Tüzüğü kabul ve Bâbîâlice de tasvip gördükten sonra, evvelâ «Osmanlı yaralılarına Yardım» sonra 1869 tarihinde «Mecruhîni Askeriye Cemiyeti» adlarıyla devam eden çalışmalar «Osmanlı Hilâliahmer Cemiyeti» adına çevrilmek suretiyle faaliyete geçildi.

Bu tarhten sonra çalışma sahası genişletildi, şubeler açıldı.

İlk Umumî Heyet tarafından yapılan seçim sonunda Merkez Heyeti «İdare Kurulu» şu şekilde teşekkül etti.

Reis	: İdarei Sthhiye Reisi sanisi Ariy Bey-efendi hazretleri
Reisâni	: Mösyö Dr. Şarl
Reisisâni	: Şurayı Devlet azasından Nuryan Ef.
Hazinedar	: Banki Osmani Müdürü. Umumisi Mösyö Foster
Kâtibi Umumî	: Feridun Beyefendi

İLK TÜZÜK

Osmanlı Hilâliahmer Cemiyetinin
Nizamnamei Esasisi

İstanbul'da hastegân ve mecruhîni askeriye için Birinci İane Cemiyeti teşkil olunacak ve bu Cemiyet berveçhiâtı Cenevre Muahedenamesi ahkâm ve mezayası üzerine tesis edilecektir.

Birinci madde — Cemiyete arz olunacak hedaya ve muavenet mecburî olmayıp ihtiyarî olacaktır.

İkinci madde — Bu hediye ve ianeler münhasıran hastegân ve mecruhîni askeriye muavenet için sarfolunacaktır.

Üçüncü madde — İaneler bu işlere vakıf adamlar vasıtasıyla tanzim olunacaktır.

Dördüncü madde — İaneler Hükûmeti askeriye ile bilittifak idare olunacaktır.

Beşin madde — Bu Cemiyet, «Mecruhîni Askeriye İane Cemiyeti» namını alacaktır.

Altıncı madde — İşbu Cemiyet birisi erkeklere ve diğeri kadınlara mahsus olarak iki kısma ayrılıp bunların ikisi de bir maksadı müsterek üzerine hizmet edeceklerdir.

Yedinci madde — Âzâ iki nev'e münkasım olup birincisi lââkal senevî bir Osmanlı lirası ve ikincisi yarım meci diye ianeyi daima verenlerdir.

Sekizinci madde — Âzânın her iki nev'i ita-ı rey salâhiyetini haiz olup fakat Cemiyetin umuru idaresine memur intihap olunacak zevat birinci neviden intihap olunacaktır.

Dokuzuncu madde — Her Şubede âzanın miktarı 100 e bablıg olunca bunlar bir mecmu umumide içtima ederek ekseriyeti mutlaka ile âzayı hazıradan âtivülzikir memurları intihap edeceklerdir.

Evvelâ bir Reis ve iki Reis Muavini ve bir katip ve Sandıkkârdan mürekkep İdare Kalemî.

Saniyen İdare kalemî tarafından tanzim olunacak pusulası mucibince bir Muavenet Komitesi.

İDARE KALEMİ

Onuncu madde — İdare Kalemî âzay cemiyeti içtimai Umumiyyeye davet eder. Müzakeratı vakıyı idare edip kararları dahi iktiza edenlere tebliğ ve bu kararların sureti icrasına nezaret eyler. Beynelmilel müteşekkil olan İane Cemiyetleri ile muhabere ve Hükümeti askeriye ile münasebete başliyerek Muavenet Komitesiyle dahi işleri teshil edecek surette muamelede bulunur.

Hazinedar veya Sandıkkâr vasıtasıyla şefkati umumiyyeye müracaatla İane cem eyler ki bu işte gazeteler vasıtasıyla nihayet 8 gün zarfında halkı İanenin suret ve kemiyetinden haberdar eylemek Hazinedarın vazifesidir.

İdare Kalemî Heyeti her sene tecdiden intihap olunup fakat âzası tekrar intihap hakkına dahi muhaliftir.

MUAVENET KOMİTESİ

Onbirinci madde — Muavenet Komitesi dördü tabip ve birisi eczacı ve birisi mühendis ve birisi dahi hazinedardan ibaret olarak 7 azadan mürekkeptir.

Bu Komite yedinde bulunan esbabı muavenetin müsaadesi derecesinde olarak Mecrühine muavenet işlerini tesviye edip bunun için seyyar hastaneler memurlarını intihap ve bunları icabeden mahallere sevk ve İdare Kalemî ile bilmüzakere her tarafa icabeden evamir ve talimatı ırsal eder.

İçtimai umumî muvacahasında meşruiyeti sabit olacak bir töhmet veya istifa vukua gelmedikçe Muavenet Komitesinin azası azilden masundur.

İÇTİMAİ UMUMİ

Onikinci madde — İdare kalemî tarafından davet vuku bulmadıkça azayı cemiyet içtimai umumî akte demez.

İaneyi seneviyesini Hazinedara teslim eylediği zaman Hazinedar tarafından kendisine verilecek bir kartı ırae etmedikçe azadan birisi içtimai umumî salonuna kabul edilemez.

Onüçüncü madde — Muavenet Cemiyeti tarafından beyan olunacak lüzum veyahut âzadan 50 zatın imzası ile vuku bulacak talep üzerine akd olunacak fevkalâde içtimai umumilerden maada senede yalnız bir defa içtimai Umumî akd olunacaktır.

İşbu senevi içtimai umumiyede evvelâ İdare kalemî ve saniyen muavenet komitesi bir senelik raporunu takdim edecektir. O halde içtimai umumî dahi gelecek sene için teşebbüs olunacak şeyler hakkındaki reyini verecektir.

Onördüncü madde — İçtimai umumiler bunlarda müzakere olunacak mevadî sairenin tertip pusulası ile beraber matbuat vasıtasıyla bir hafta mukaddem haber verilecektir.

Onbeşinci madde — Cemiyetin bilcümle kararları âzanın ekseriyeti mutlakaı arası ile verilecektir.

Onaltıncı madde — Cemiyetin bütün memuriyetleri fahri olarak meccanen icra olunacaktır.

MADDEİ HUSUSİYE

Onyedinci madde — Kadınlar kısmının kendilerine mahsus kalemî olacak. Hazinedar kadınlar kısmıyla Muavenet Cemiyeti arasında vasıta olup kadınların cem eyledikleri İane ve hedaye Hazinedar vasıtasıyla Komiteye teslim edilecektir.

ÇALIŞMALARA ARA VERME DEVRİ

Kızılay'ın en hâzin devri bu devirdir. Sultan Hamit'in vehmi ve korkunç idaresi Kızılay'ın üzerine bir zulmet halinde çökmüş bu büyük Dernek çalışmalarına ara vermiştir.

İkinci meşruiyet inkilâbı ile 20 Nisan 1911 tarihinde Dernek tekrar faaliyete geçerek millet ve insanlık hizmetindeki şerefli yerini almıştır.

DERNEK MERKEZİNİN ANKARA'YA NAKLİ

1925 tarihinde yapılan tüzük tadilatı 13 Eylül 1925 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konuldu.

Bu tüzüğün 8 inci maddesiyle Derneğin Merkezi (Ankara) olarak tesbit edilmiş ve Merkez böylece 1925 tarihinde Ankara'ya nakledilmiştir.

DERNEK ADININ GEÇİRDİĞİ DEĞİŞİKLİKLER

Dernek, 1868 da «Osmanlı yaralılarına Yardım» 1869 da «Mecruhini Askeriye yardım Cemiyeti» 1877 de «Osmanlı Hilâliahmer Cemiyeti» 1923 de «Türkiye Hilâliahmer Cemiyeti» 1935 de «Türkiye Kızılay Cemiyeti» 1947 de «Türkiye Kızılay Derneği» adını aldı.

Derneğimize «Kızılay» adını büyük önder Atatürk vermiştir. Buna dair olan tarihî vesika aşağıdadır.

Türkiye Hilâliahmer Cemiyeti 1935 Umumî Meclis Reisliği Katına

1934 Umumî Meclisinin, Cemiyetimizin isminin men-sup olduğu Yüce Türk Ulusu diline uygun olması hakkında gösterdiği arzuyu, Umumî Merkezimiz, bu hususta araştırma yapmak üzere bu umumî mecliste görüşülmek kasdile tehir ricasında bulunmuştu,

Büyük önderimiz Atatürk'ün katına sunduğumuz bu dileğe kendileri Cemiyetimizin isminin «KIZILAY» olmasını münasip görmek suretiyle bizi sevindirmişlerdir.

Yeni bütçe senesi başı olan 1 Temmuz 1935 den itibaren, yeni isminizin kullanılması ve tek mil esas nizamname maddeleriyle diğer evrakımızdaki eski ismin yerine bu yenisinin konmak suretile düzeltilmesi için Umumî Merkeze selâhiyet verilmesini Umumî Meclise arz ve teklif ederiz.

Hilâliahmer Cemiyeti Başkanı
Dr. Refik Saydam

(Alkışlar muvafık sesleri)

Başkan - Takrir kabul edilmiştir.

11 Haziran 1868 tarihinden bu yana aramızdan ayrılanların ruhları şâd olsun. Minnet ve şükran.

HAMDİ ORHON

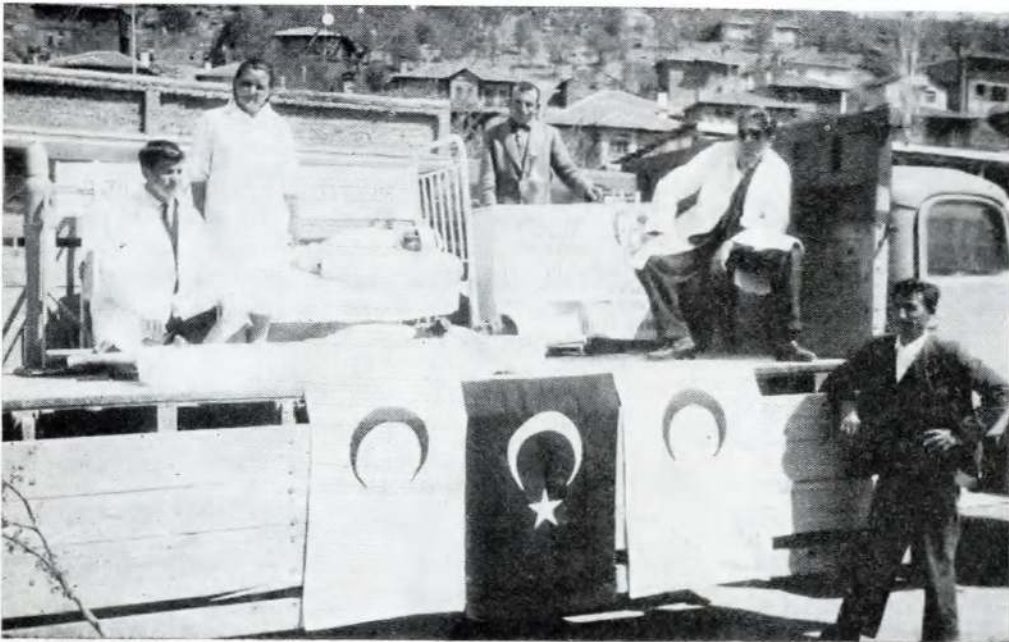

Kızılay Akçaabat Şubesi, her yıl olduğu gibi bu yıl da 40 yoksul çocuğu sünnet ettirmiştir. Kızılay Akçaabat Şubesinin Trabzondan getirttiği bando'nun çaldığı İstiklâl Marşı ile başlayan sünnet düğünü bütün Akçaabatlılar tarafından büyük bir ilgiyle izlenmiş, halk bu münasebeyle Kızılay'a bir kere daha şükranlarını bildirmiştir.

Kızılay Vezirköprü Şubesi, bu yıl ilk defa yoksul çocukları sünnet ettirmek üzere teşebbüse geçmiştir. Bu Kızılay Şubesi de 35 yoksul yavruyu sünnet ettirmiştir.

Kızılay Çamlıdere Şubesi, 27 Mayıs Anayasa Bayramında Çamlıdere'de yapılan bir törene Kızılay'ın çeşitli faaliyetlerini içinde topladığı bir kamyonla katılmıştır. Kamyonda Kızılay'ın ilk yardım çalışmalarını sembolize eden bir ekip, Kızılay Hemşiresi, Kızılay afişleri, Kızılay Bayrakları yer almıştır. Halk, Kızılay kamyonuna büyük bir ilgi göstermiştir.

Kızılay arabası, Hilâl Süar'a bir araba getirdi. Yıllar sonra artık o da kendi başına dışarıda dolaşabiliyor.

Yıllardır Hilâl Süar'larını hep evde görmeye alışan arkadaşları, onu aralarında görünce çok sevindiler. Bugün onlar için de mutlu bir gün oldu

Hilâl Süar'ın sokağındaki sevinç bir anda bütün mahalleyi kapladı. Onun ve Kızılay Simav Şubesi Başkan ve İdare Heyetinin etrafı sevinç ve memnuniyetle sarıldı.

SİMAVDA HİLÂL SÜARDA ARTIK SAĞLAM İNSANLAR GİBİ SOKAĞA ÇIKIP DOLAŞABİLİYOR

Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkezi'nin malûl ve yoksul vatandaşlara yaptığı sun'î organ ve malûl arabası yardımı her ay biraz daha artmaktadır. Kızılay'ın bu yardımları, yardımı alan malûl vatandaş kadar onun çevresini de son derece memnun etmektedir.

Kızılay Simav Şubesi vasıtasıyla malûl ve yoksul Hilâl Süar'a gönderilen araba Simav'da bir bayram havası yaratmıştır. Ta çocukluğundanberi Hilâl Süar'ı yakından bilip takip eden, onun genç yaşında bir köşeye oturmağa mahkûm olduğunu gören Simavlılar için bu genç kızın hayatı bir üzüntü kaynağı idi.

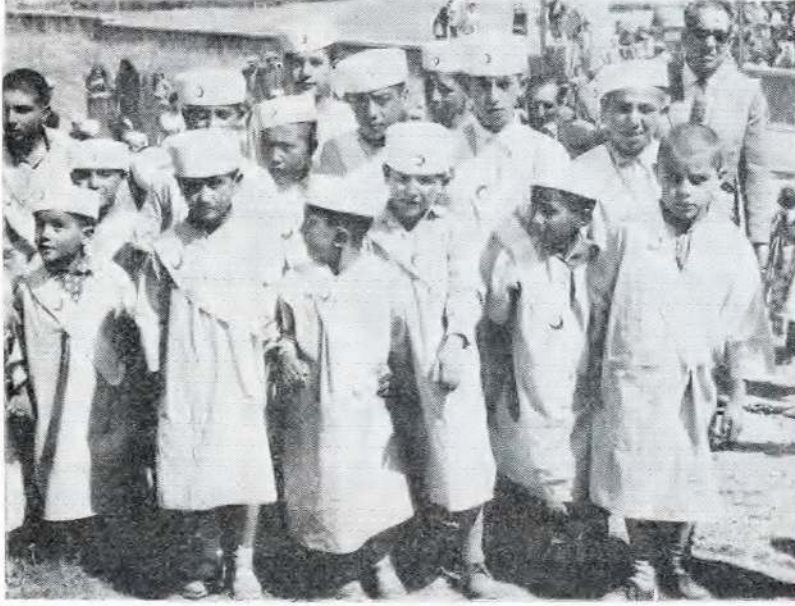
Günün birinde Kızılay Simav Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyelerinin ellerinde Hilâl için bir malûl arabasıyla mahalleye girmesi bütün mahalleliyi sevince boğmuş, bir anda kadın, erkek, çocuk bütün mahalleliler Hilâl Süar'ın evine doluvermişlerdi. Hilâl'cikleri de diğer sağlam insanlar gibi artık çıkıp dolaşabilecek, kimselere muhtaç olmadan bir çok ihtiyaçlarını görebilecekti.

O gün Hilâl'lerin tek katlı ahşap evleri gelenlerle dolup taşı. Hepsini Hilâl'i tebrik etmeğe geliyorlardı. Sonra bir de resim çektiler hep beraber. Bu mutlu günlerinin bir hatırası olsun diye,

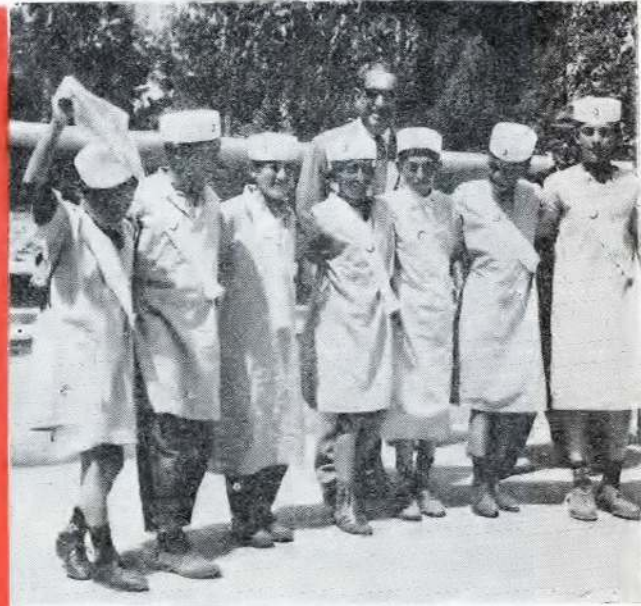
KIZILAY
ERZURUM
ŞUBESİ
BÜYÜK
SÜNNET
TÖRENİ
YAPTI

Kızılay Erzurum Şubesi Başkanı Fuat Seval ve Şube Kurulu üyeleri, 31 Temmuz 1961 Cuma gecesi sünnet ettirdikleri 121 yoksul ve kimsesiz yavru ile...

Kızılay Erzurum Şubesinin sünnet ettirdiği yavrular geziden dönerken.

Sünnet olacak çocuklar, sünnetten evvel millî oyunlar oynuyorlar

Kazanlar kaynıyor ve bir kısım sünnet çocukları, yemegin hazırlanmasını takip ediyorlar.

Erzurum Köşk Bahçesinde, sünnet çocuklarına verilen öğle yemeği.

Üçüncü Ordu Tümen Bandosu sünnet çocukları için millî marşlar çalıyorlar.

Kıbrısta Türk Cemaat Başkan Yardımcısı Dr. Şemsi Kâzımın evinin önünden geçen bir otobüse Rumlar tarafından açılan ateş sırasında birçok insanla birlikte yan tarafta fotoğrafı görülen sekiz yaşındaki Suna Hüseyin de yaralanmıştır. Bu masum ve sevimli yavru, fotoğrafta görüleceği üzere gözünün hemen altından yaralanmış ve kurşun parçaları boğazında kalmıştır. İlk tedavisi Kıbrısta bulunan Kızılay Hastanesinde yapılan Suna Hüseyinin ameliyatı Türkiyede yapılacaktır.

KIZILAY DERGİSİ

YIL: 2 / SAYI: 15 / TEMMUZ 1964